S147 P1 GRATIS NEWS
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 11, 1997

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX.: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vol. LXXXVII Kaina 50 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVAS – MARCH 11, 1997 Nr. 48

Kovo 11-oji Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo diena

Lietuvos vadovai apie stojimą į NATO

Seimo pirmininkas: Lietuva nebus priimta pirmajame etape

Vilnius, kovo 8 d. (BNS) – Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis siūlo Lietuvai „pasiskaičiuoti kelis ėjimus į priekį", siekiant narystės NATO, nes priešingu atveju po NATO vadovų susitikime Madride šalis gali pasijusti pralaimėjusi.

„Aš nesu aklas optimistas ir matau, kad situacija bet kada gali keistis, todėl mes turim turėti iš anksto paruoštų įvairių atsakymų", po vizito Briuselyje surengtoje spaudos konferencijoje šeštadienį kalbėjo V. Landsbergis.

„Kasdieniniais vaistais nuo galvos skausmo" Seimo pirmininkas vadino vienintele išeitimi laikomą būtinybę patekti Lietuvai į NATO pirmajame plėtimosi etapą. „Jei kasdien kartosime tą patį, įsivarysime alergiją ir sau,ir kitiems", teigė V. Landsbergis. Jo manymu, daug svarbiau už konkrečią datą yra nuostata, kad Lietuva „nebūtinai bus priimta dabar, bet yra priimtina iš principo".

V. Landsbergis teigė tokių garantijų sulaukęs susitikimuose su aukštais NATO pareigūnais, taip pat ambasados Briuselyje vadovais. Pasak V. Landsbergio, „šitas klausimas iš esmės išspręstas".

Parlamento vadovas mano, kad problema kol kas yra abiejų pusių pasirengimas – Lietuva kol kas techniškai nepakankamai pasirengusi narystei NATO, o sąjunga nepasirengusi to padaryti psichologiškai.

Prezidentas: Lietuva siekia narystės NATO dar pirmajame etape

Algirdas Brazauskas pabrėžia, kad oficiali Lietuvos nuostata lieka tokia pati – Lietuva neatsisako ketinimų būti tarp pirmųjų NATO narių, kol nėra nuspręsta kitaip.

Tai jis pareiškė spaudos konferencijoje šeštadienį, komentuodamas Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pasisakymus kad ne tiek svarbu, kada Lietuva taps NATO nare.

„Mes siekiame saugios ir stabilios Lietuvos ateities, matome šitą ateitį pilnateisėje narystėje NATO, esame įsitikinę, kad Lietuva turi teisę būti NATO nare, ir neabejoja kad pavyks šią teisę realizuoti", akcentavo Lietuvos prezidentas.

Jis pažymėjo, kad pagal Konstituciją, tik jis ir vyriausybė formuoja valstybės užsienio politiką. „Visi kiti pareigūnai gali turėti tik savo nuomonę užsienio politikos klausimais, tikiuosi, kad tą supranta ir Briuselyje", sakė A. Brazauskas.

Prezidentas pažymėjo, kad NATO dabar iš naujo turėtų suformuluoti savo tikslus, aiškiai pasakyti, kad ji nebėra „šaltojo karo" laikų sąjunga. Be kita ko, anot A. Brazausko, „tada bus žymiai lengviau susikalbėti ir su Rusija".

1990 m. kovo 11-ąją Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė istorinį dokumentą — Aktą "Dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo", kuriame skelbiama, kad „Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suverenių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė... Lietuvos Aukščiausioji Taryba kaip suverenių galių reiškėja šiuo aktu pradeda realizuoti visą Valstybės suverenitetą".

Gedimino Zdančiaus nuotr.: Pirmasis mitingas, kuriame dalyvavo apie 20,00 žmonių, įvyko 1988 m. birželio 24 d. Vilniuje, Katedros aikštėje. Tai buvo kelio į nepriklausomybę pradžia.

Seimo pirmininkas susitiko su užsienio lietuviais

Vilnius, kovo 10 d. – Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis susitiko su JAV lietuviais – Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos nariais.

Svečiai patikino atvažiavę padėti Lietuvai, tačiau daug dėmesio jie skyrė ir išeivijos problemoms. Susitikimo metu kalbėta apie išeivijai reikalingą paramą kultūros bei švietimo srityje, pabrėžiant, jog Lietuva ir išeivija turi dirbti išvien. Pasikeista nuomonėmis, kaip padėti JAV lietuviams, norintiems grįžti į Tėvynę, diskutuota dėl informacinio centro Vilniuje spartesnio įsteigimo.

Svečiai informavo apie sekančių metų birželio-liepos mėnesiais Vašingtone vyksiantį Baltijos šalių festivalį, kuris, jų nuomone, galėtų turėti ne tik kultūrinį, bet ir politinį atspalvį.

JAV lietuviai pasakojo apie Amerikoje išeivijos organizuojamus M. Mažvydo Katekizmo jubiliejui skirtus renginius. Svečių nuomone, tikslinga apie M. Mažvydą parengti ir išleisti specialų proginį leidinį, kuriame „būtų paryškintos ir Karaliaučiaus srities šaknys".

Susitikimo metu kalbėta apie JAV išeivijos veiklą bei žingsnius, įtakojančius atitinkamas JAV institucijas dėl Lietuvos narystės NATO.

Kovo 10 d. JAV lietuviai pradeda darbą Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos sesijoje, kuri tęsis visą šią savaitę.

Loreta Zakarevičienė
Seimo pirmininko atstovė spaudai

Vilnius, Kovo 10 d. (Elta) – Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos ketina parengti įstatymą, kuris padėtų išeivijoje gyvenantiems lietuviams grįžti į Tėvynę, po pirmadienį vykusio šios komisijos narių susitikimo su Seimo pirmininiu Vytautu Landsbergiu pareiškė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė.

Pasak jos, kliūčių lietuviams grįžti į Lietuvą yra daug. „Būtina sudaryti sąlygas grįžtantiems nusipirkti butus, garantuoti saugumą ir sveikatos priežiūrą", teigė Regina Narušienė. Amerikos lietuviams, anot jos, yra sunkiai suvokiama, kodėl grįžimo į Lietuvą procedūra yra sunki ir biurokratiška, o grįžtantys lietuviai, įsigydami nekilnojamąjį turtą, dažnai bijo tapti aferistų aukomis.

Regina Narušienė teigė, kad dabar visos JAV Lietuvių Bendruomenės siekis yra Lietuvos narystė NATO. „Mes siekiame, kad būtų labai aiškiai pasakyta, jog Lietuva bus NATO narė", teigė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė.

Lietuva gavo Baltarusijos pažadą pradėti derybas dėl sienų

Vilnius, kovo 10 d. (BNS) – Lietuva, gavusi Baltarusijos pažadą greičiau spręsti sienos nužymėjimo ir kitas problemas, džiaugiasi pasiekusi visų tikslų, kuriuos kėlė baltarusių užsienio reikalų ministro vizitui į Vilnių.

Lietuvos UR ministras Algirdas Saudargas pirmadienį po susitikimo su ministru Ivan Antonovič sakė, kad Baltarusija pažadėjo skirti pinigų sienai su Lietuva nužymėti, pradėti derybas ir nedelsti prisijungti prie Vienos susitarimo dėl civilinės atsakomybės branduolinių nelaimių atveju.

Lietuva šiemet skyrė 3 mln. litų sienos su Baltarusija žymėjimo darbams, o I. Antonovič pažadėjo, kad Baltarusija ras panašią sumą savo daliai darbų atlikti, „nors pinigų šaliai labai trūksta".

Lietuva, turinti 650 kilometrų sieną su Baltarusija, per kurią nuolat plūsta nelegalių migrantų srautas, jau kuris laikas siekė tokių derybų pradžios, bet Minskas atsiliepdavo be entuziazmo.

Sutarties projektą Vilnius įteikė Baltarusijai pernai rudenį ir iki šiol nebuvo sulaukęs jo vertinimo. Neseniai Rusija siūlė trišales derybas dėl sienos, bet Lietuvos ir Baltarusijos UR ministrai sutarė, kad jos bus dvišalės. Tačiau I. Antonovič spaudos konferencijoje pažymėjo, kad iki pasirašant sutartį,Baltarusija dar konsultuosis su Rusija ir Ukraina.

I. Antonovič pabrėžė neigiamą Baltarusijos požiūrį į NATO plėtimą, o A. Saudargas akcentavo Lietuvos integracijos į šią sąjungą bei Europos Sąjungą siekius. Tačiau abu ministrai pasisakė už dvišalio dialogo vystymą, kad skirtingi kaimyninių valstybių užsienio politikos tikslai netaptų konfliktų priežastimi.

I. Antonovič dar dėkojo Lietuvai už „neutralumą" Baltarusijos vidaus politikos atžvilgiu. Vis dėlto A. Saudargas susitikime su baltarusių ministru ir vėliau spaudos konferencijoje priminė Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos prezidentų pareikštą bendrą susirūpinimą demokratijos padėtimi Baltarusijoje.

Lietuva laikosi tarptautinių organizacijų ir Vakarų demokratinių nuostatų, nepripažįstančių referendumo dėl prezidento Aleksandr Lukašenko įgaliojimų išplėtimo ir naujojo jo suformuoto parlamento teisėtumo.

Kuriamas lietuvių informacijos centras

Vilnius, kovo 10 d. (Elta) — Stiprinti ryšius su Rytų kraštų lietuvių bendruomenėmis padės Lietuvių informacijos biuras, nuspręsta sekmadienį Kaune vykusioje konferencijoje „Kauno ir Rytų kraštų lietuvių bendruomenių bendradarbiavimo perspektyvos".

Parengti biuro įstatus ir sudaryti valdymo organus konferencijos dalyviai pavedė Draugijai užsienio lietuviams remti.

Lietuvių informacijos biuras, pasak iniciatorių, turėtų teikti užsienyje gyvenantiems lietuviams ekonominę ir teisinę informaciją, padėti verslininkams susirasti verslo bendradarbius Lietuvoje, taip pat talkinti už Lietuvos ribų kuriant lietuviškas mokyklas, kultūros centrus, muziejus, bibliotekas, klubus, remti jų veiklą.

Informacijos biuras pasitarnautų ir užsienyje formuojant Lietuvos įvaizdį.

JAV lietuvis — viceministras

Vilnius, kovo 10 d. (Elta) — Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius Vidaus reikalų viceministru paskyrė JAV lietuvį atsargos pulkininką Romą Kilikauską.

60 metų R.Kilikauskas yra baigęs JAV Jungtinių pajėgų bendrojo štabo, Oro pajėgų vyriausiųjų, Oro pajėgų štabo ir valdymo bei Kariuomenės žvalgybos akademijas. Nuo 1954 m. jis beveik 4 dešimtmečius tarnavo JAV aviacijos žvalgyboje.

Grįžęs į Lietuvą, 1992-1994 m. jis dirbo JAV ambasadoje konsultantu.

Valdas Adamkus raginamas siekti prezidento posto

Vilnius, kovo 8 d. (BNS) – Grupė žymių Lietuvos ir užsienio kultūrininkų, mokslininkų bei verslininkų paragino Valdą Adamkų dalyvauti Lietuvos prezidento rinkimuose.

Šeštadienį išplatintame kreipimesi Lietuvos žmonės kviečiami paremti pilietinę iniciatyvą „Valdas Adamkus – Lietuvos prezidentas".

„Jam būdingas natūralus demokratizmas ir tolerancija, sąžiningumas ir vakarietiška vadovo patirtis", mano 20 kreipimąsi pasirašiusių žmonių.

Kreipimąsi pasirašė Rūta Vanagaitė, Eimuntas Nekrošius, Tomas Venclova, Giedrius Kuprevičius, Marcelijus Martinaitis, Sigitas Geda, Robertas Keturakis, Aleksandras Štromas, Evaldas Vėbra, Albertas Zalatorius, Stasys Baras, Vincentas Dienys, Povilas Kavaliauskas, Romualdas Lekavičius, Algis Mickis, Raimundas Mieželis, Romualdas Norkus, Antanas Razma, Bronys Savukynas, Saulius Žukas.

Kreipimosi autoriai mano, jog prezidentas „privalo būti tautą vienijančia, visuomenę konsoliduojančia jėga, teisėtumo ir demokratijos garantu".

„Mes manome, kad geriausia tokioms pareigoms tiktų asmuo, kuris nebūtų susietas su jokia partine jėga, su jokia turtinių interesų pagrindu susiformavusia grupuote", rašoma kreipimesi.

* **Būsimųjų benamių** asociacija (BBA) nusiuntė protesto laišką Seimo pirmininkui Vytautui Landsberbiui, kuriame reikalaujama leidimo patekti į įstatymo projekto „Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo" svarstymo posėdžius. „Svarstant šį įstatymą, turi būti atsižvelgta į savininkų bei nuomininkų organizacijų interesus", teigiama laiške. „Neatsižvelgus į šį reikalavimą, bus imamasi kitų būdų apsiginti nuo politikų savivalės, kreipiantis pagalbos į ES, Europos Teismą, tarptautines gynimo organizacijas", tvirtina BBA nariai.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Maskva. Sekmadienį Maskvoje prasidėjo NATO generalinio sekretoriaus Javier Solana ir Rusijos užsienio reikalų ministro Jevgenij Primakov derybos dėl Šiaurės Atlanto sąjungos ketinimų plestis į rytus. Po derybų išplatintame bendrame pareiškime Javier Solana ir Jevgenij Primakov pareiškė, jog derybos vyksta palankiai, abi pusės siekia suartinti savo nuostatas ir pasiekti norimo rezultato.

Tirana. Albanijos prezidentas Sali Berisha ir visų šalies politinių partijų vadovai sekmadienį pasirašė susitarimą, kuriuo siekiama suformuoti valstybinės santarvės vyriausybę ir surengti neeilinius visuotinius rinkimus birželio mėnesį. Politikos vadovų pasirašytame kreipimesi sukilėliams siūloma per savaitę sudėti ginklus. Keturis Pietų Albanijos miestus kontroliuojantys sukilėliai sake, jog teigiamai vertina pasiektą susitarimą, tačiau neketina sudėti ginklų, kol neatsistatydins prezidentas Sali Berisha.

Vašingtonas. Prieš pradėdama derybas su Ukrainos UR ministru Hennadyj Udovenko, JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright sakė, jog plėtojant NATO ir Ukrainos santykius pasiekta svarbios pažangos, ir ji tikisi, kad susitarimas bus pasiektas iki NATO Madrido susitikimo liepos mėn. Spaudos konferencijoje su Udovenko Albright sakė, kad JAV ir Ukraina yra strateginės bendradarbės, kuriant bendrą taikios ir laisvos Europos viziją.

Bona. Vokietija ištrėmė JAV diplomatą už veiklą, nesuderinamą su diplomato statusu, šeštadienį pranešė žurnalas „Der Spiegel". Žurnalo duomenimis, JAV diplomatas buvo sulaikytas mėginantis užverbuoti aukštus Vokietijos ekonomikos ministerijos pareigūnus ir gauti informacijos apie „aukšto technologinio lygio projektus". Pranešama, jog problemą pavyko išspręsti be įprastinių procedūrų, susitarus abiejų valstybių žvalgybos tarnyboms. „Der Spiegel" teigimu, po šio incidento Vokietijos vyriausybė kreipėsi į Jungtines Valstijas, prašydama „griežtai sumažinti" Vokietijoje veikiančių CIA agentų skaičių.

Paryžius. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Herve de Charette šeštadienį pareiškė, jog norint, kad pilnai įsigaliotų Šengeno sutartis dėl nevaržomo asmenų judėjimo tarp sutarties šalių, reikia sustiprinti Europos vidaus saugumą. „Mes reikalaujame paprastos taisykles — pirmiausiai sustiprinti kovą su terorizmu, narkotikais ir organizuotu nusikalstamumu, o tik po to imtis liberalizuoti judėjimą tarp Europos Sąjungos valstybių", sake Herve de Charette. Praejusį mėnesį Nyderlandai, dabar pirmininkaujantys Europos Sąjungai, pasiūlė 1985 m. pasirašytą Šengeno susitarimą perkelti į naująją Europos Sąjungos sutartį, dėl kurios tikimasi susitarti dar šiais metais.

Vašingtonas. Spaudos konferencijoje iš Baltųjų Rūmų prezidentas Bill Clinton sakė, kad jo kovo 19-20 d. susitikimas Helsinkyje su Rusijos prezidentu Boris Jelcin bus nepaprastai „tiesus ir atviras". Tačiau jis tikisi, kad susitikimo rezultatai bus teigiami. Clinton teigė, kad NATO nori ypatingų santykių su Rusija ir neatmeta netgi Rusijos narystės bendroje saugumo sąjungoje galimybės. Jis pabrėžė, kad Rusija ir NATO neseniai sėkmingai veikė kartu, pvz., Bosnijoje. Clinton taip pat sakė, kad ir Rusija, ir Kinija turi atsakyti į klausimą — ar jos sugebės kitame amžiuje įtvirtinti savo didybę teigiamu būdu —per įtaką, o ne per tiesioginį viešpatavimą.

Maskva. Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov, visada garsėjęs kaip aršus NATO plėtimosi priešininkas, pastaruoju metu šiuo klausimu pradėjo rodyti tam tikrą lankstumą. „Mes visada buvome ir būsime prieš NATO plėtimąsi, nes šis procesas mums kenkia. Tačiau mes neturime veto teisės ir, žinoma, niekada nepakartosime to, kas vyko Čekoslovakijoje 1968 metais", sakė Primakov. Pasak jo, Rusija dabar siekia sutarties su NATO, kuri garantuotų, jog sąjungos karinė infrastruktūra nepriartėtų prie Rusijos sienų.

Haga. Karo nusikaltimų tribunolas Hagoje pirmadienį pradės teisti tris Bosnijos musulmonus ir kroatą, kurie kaltinami karo nusikaltimais prieš Bosnijos serbus. Tai bus pirmas kartas, kai serbai liudys apie savo kančias Bosnijos ir Hercegovinos karo metu.

Budapeštas. Vengrijos UR ministras Laszlo Kovacs, grįžęs iš JAV, sakė, kad susitikęs su JAV Valstybės sekretore Madeleine Albright ir kitais pareigūnais jis įsitikino, jog Vengrija turi geras perspektyvas įstoti į NATO pirmame plėtimosi etape. Pasak jo, JAV pademonstravo labai svarius ketinimus vykdyti NATO plėtimą taip, kaip buvo numatyta.

New Yorkas. Arabų šalys šeštadienį pareikalavo, jog skubiai būtų sušaukta neeilinė Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesija Izraelio ketinimams statyti gyvenvietę arabų apgyvendintoje Rytų Jeruzalėje aptarti. Tokie reikalavimai paskelbti po to, kai vėlyvą penktadienio vakarą Jungtinės Valstijos sustabdė Saugumo Tarybos nutarimą, raginantį Izraelį atsisakyti šių daug aistrų sukėlusių planų. JAV buvo vienintele iš 15 Saugumo Tarybos narių, balsavusi prieš šį nutarimą.

KALENDORIUS

Kovo 11 d.: Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventė (nuo 1990 m.). Konstantinas, Aura, Žiedūnas, Eigustė.

Kovo 12 d.: Teofanas, Grigalius, Serafina, Jorūnė. 1905 m. gimė jaunimo veikėjas kun. Alfonsas Lipniūnas.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

NEIŠMANĖLIŲ DAUGUMA MINDŽIOJA TIESĄ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Kai nevykėlių dauguma vairuojant turi taip daug auto avarijų, tai kai kas galvoja, kad automobilių nelaimės yra dabartinio gyvenimo neišvengiama dalis, kas, žinoma, yra netiesa.

Tokia pat netiesa mūsų tarpe vyrauja ir apie vėžiu susirgimą. Girdi, taip jau Dievas davė, kad vėžys mus dažnai aplanko: ir čia, tu žmogau, nieko nepadarysi. Kas, žinoma, yra dar didesnė netiesa.

Tokia netiesa sklinda mūsų tarpe ir širdimi sunegalavus. Mes jos nesaugome, o tik susirgę ieškome tabletės, kurios nauda prilygsta pernykščiam sniegui, kad mes savais nenormaliais elgesiais savas širdis ir toliau sirgdiname.

O jau to dažno pensininko ir tokios pensininkės smegenų sulepšėjimo mūsų tarpe galėtų ir nebūti, jei mes nuo mažens neįprastume į sirgdinantį persivalgymą, į tą vien valgiui gyvenimą ir kad tą dabar Gavėnioje pasninką liautumės laikę bausmės atlikimu, o imtume gyventi taip, kaip vydūnai, prunskiai, kardinolai juozapai ir šventieji pranciškai gyveno, ar gyvena.

Pasninkas yra nuo chroniškų ligų išvalytojas, dvasios praskaidrintojas ir nuo sulepšėjimo išgelbėtojas. Tik žvilgterėkime į nenutukusias dvasios stipruoles, kaip ta tolumoje Motina Teresė, „Dienovidžio" redaktorė Aldona Žemaitytė, o artumoje „Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė bei New Jersey, tiesiog neįtikėtinai dirbanti, tūkstančius krovinių Lietuvos mokyklon siunčianti, farmacijos daktarė Rožė Šomkaitė. Jos, tuzinais darbų apsikrovusios, nemeluotai darbu besidžiaugia ir kitus džiugina.

Tegul Gavėnia mus sustiprina nepersivalgymų ir gausesniu alkanų pavalgydinimu bei šalančių pridengimu tėvynėje. Tai bus mūsų kūno ir dvasios susveikėjimo, smegenų praskaidrėjimo pradžia. Juk mums reikia už kalnų bėgti nuo tų maistu braškančių stalų tiek savo namuose, tiek svečiuose, renginiuose bei laidotuvių pietuose.

Lai dar prieš Velykas neperkimšti skrandžiai gydo mūsų širdis ir smegenis įvairiausiais, skaniai pagamintais vaisiais ir daržovėmis. Tada vyresnieji rodys kelią sveikaton jaunesniems ir mūsų sveikatos ratas ims suktis sveikesne linkme.

Čia visi nutukėliai turi pasispausti, savo diržus suveržti ir pradėti savu pavyzdžiu vesti kitus, ypač jaunus, normalesnio elgesio visame kame, ypač mityboje, keliu.

Tai ir bus vienas prasmingiausių Lietuvos, 1918 metais atgautos, nepriklausomybės prisiminimų. Sėkmės.

Iš liaudies medicinos

MORKŲ SULTYS KASDIEN?

Kad ir koks vertingas bei reikalingas būtų produktas, negalima jo vartoti diena dienon — įgrysta. O įgrisęs maistas ar vaistai psichiškai žalingi, pvz., kasdien verčiami valgyti tą patį valgį, vaikai gali pasidaryti irzlūs. Net ir netapęs žalingu, tas pats produktas gali tapti beverčiu — apsipratęs organizmas labai daug jo pašalina. Senosios šeimininkės, kad ir labai menkus išteklius turėdamos, mokėdavo taip suktis, kad tų pačių barščių dukart per metus šeimynai nepatiekdavo — žolelėmis, šaknelėmis, grybais pagardindavo.

Labai gerai būtų, jeigu įgrisusį dalyką galėtume iš organizmo visiškai pašalinti. Deja, šis tas lieka, ir dažnai veikia neigiamai. Pakenkti gali ir morkos, nors jų karotinas (geltonasis dažas) mums reikalingas. Neretai pasitaiko, kai rūpestingos šeimininkės taip „permorkina" savuosius, kad net jų akių baltymai ir nagai pagelsta. Nuo morkų pertekliaus gali sutrikti kepenys. Sunku pasakyti, kiek morkų per dieną reikia: nelygu amžius, darbas, persirgtos ligos, mityba. Jei valgome sviesto ir kiaušinių, tą dieną morkų gali ir nebūti — ir trynyje, ir svieste yra tų pačių medžiagų, tik kiek kitokio pavidalo. Daugiau karotino pasisaviname, kai morkas valgome su aliejais ir kitokiais riebalais, ir kur kas mažiau, kai valgome liesas, vienas. Labai geras derinys — pieniškos morkų sriubos, bulvienės su morkomis (aukštaičių prėskinys, suvalkiečių sultinys). Morkos turi ne vien karotino, bet ir kitokių veikliųjų medžiagų, ir gali kenkti sergantiems širdies aritmija (širdies drebėjimu).

Kai dar nėra, ar kai jau nebėra, dantų, tenka griebtis ir sulčių, tačiau, kai tik galime ir kol galime, reikia kramtyti maistą, ruošti jį savo dantimis. Kramtymas išjudina visą virškinimo sistemą. Maisto kąsneliai dirgina virškinamojo kelio gleivinę, verčia ją aktyviau dirbti, padeda įveikti sunkius vidurių užkietėjimus (ir netinka, sergant viduriavimais). Morkų išspaudose yra pektinų, padedančių mums įveikti aplinkos užterštumą (per didelę radiaciją, sunkiuosius metalus). Juo daugiau kramtome, tuo tvirtesni būna dantys. Morkos bei dauguma kitų daržovių turi ir dezinfekuojančių medžiagų. Taigi kramtymas padeda apsisaugoti ir nuo anginų, slogų, ausų uždegimų.

Ir sultys, ir pačios morkos, nuolat vartojamos, nėra didžiausia gėrybė. Kaip morkų pakaitalai, labai tinka obuoliai, agurkai, moliūgai, ropės, griežčiai.

Eugenija Šimkūnaitė
„Žiniuonės kalendorius", 1997

„GERUMO SAVAITĖ" KAUNE

Labdaros akciją „Gerumo dienos" organizavusios konservatorių Žaliakalnio skyriaus moterys nuo galvos iki kojų aprengė tris šeimas, auginančias devynis, penkis ir keturis vaikus.

Tris dienas trukusios akcijos metu 105 žmonės vargstantiesiems padėti atnešė drabužių, avalynės, žaislų, knygų, žurnalų.

Vienos šeimos atvežti du bulvių maišai buvo išdalinti nedelsiant, kaip ir keli kilogramai paaukoto cukraus.

Pasak organizatorių, tariamasi ir su firmų vadovais dėl galimybės našlaičius ar daugiavaikes šeimas nuvežti į ekskursijas.

Kovo viduryje 4,000 Kauno varguolių taip pat sulauks ir velykinių maisto rinkinių.

Konservatorių Kauno skyriai per ketverius metus vargingiesiems paremti jau yra surengę aštuonias labdaros akcijas. (BNS)

Lietuvių krikščionių ekumeninės pamaldos St. Petersburg, FL, Šv. Vardo bažnyčioje š.m. sausio 19 d. Iš kairės: kun. dr. M. Čyvas, kun. S. Ropolas, kun. M. Kirkilas, V.M.D. ir kun. dr. E. Gerulis.

Nuotr. **V. Mažeikos**

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŠV. TĖVO AUTOBIOGRAFIJA

1996 m. lapkričio mėnesį italų kalba buvo išleista autobiografinė popiežiaus Jono Pauliaus II knyga, kuri netrukus turėtų būti išversta ir į kitas pagrindines kalbas. Išorinė proga knygai „Dovana ir paslaptis" pasirodyti buvo Jono Pauliaus II auksinis kunigystės jubiliejus.

„Kokia mano pašaukimo kunigystėn istorija? Ją žino pirmiausia Dievas", — rašo Jonas Paulius II, pradėdamas į 10 skyrių suskirstytą autobiografiją. Kunigu jis tapęs ne dėl to, kad būtų neturėjęs kitokių pomėgių ar interesų. Priešingai, jis teatro grupės narys, o, baigęs mokyklą 1938 metais, pirmiau studijavo lenkų filologiją. Tiktai 1942 m. rudenį jis įstojo į pogrindinę kunigų seminariją ir ėmė studijuoti teologiją. „Karo tragedija padėjo man pažvelgti į pašaukimo vertę bei reikšmę iš naujo žiūros taško. Matant blogio plitimą ir karo baisumus, man vis labiau aiškėjo kunigystės ir jos misijos pasaulyje prasmė", — rašo popiežius Jonas Paulius II. Jis išsamiai aprašinėja Lenkijos kančias Antrojo pasaulinio karo metais, atkreipia dėmesį į tai, kad vien į Dachau koncentracijos stovyklą buvo uždaryta iki 3,000 lenkų dvasininkų, taip pat kalba apie vokiečių kunigų kančias koncentracijos stovyklose.

Autobiografijoje Jonas Paulius II taip pat tvirtina vienodai gerai iš vidaus pažinęs abi totalitarines sistemas, nacionalsocializmą ir komunizmą. „Nesunku suprasti, kad iš čia kyla mano jautrumas kiekvieno žmogiško asmens orumui, jo teisių gerbimui, pradedant teise į gyvybę", — rašo jis. Šis jautrumas atsiradęs pirmaisiais kunigystės metais ir laikui bėgant sustiprėjęs. Tuo galima paaiškinti ir rūpestį dėl šeimos bei jaunimo, rūpestį, kurį subrandino „ana dramatiška patirtis"

„Bažnyčios žinios", 1996.12.16

FOTOGRAFIJOS PARODA

Sausio 27 dieną Kauno M. Žilinsko dailės galerijoje pradėjo veikti fotomenininkės Shai Ginott (Jeruzalė) fotografijų paroda „Jeruzalės dvasia". Atidarant parodą dalyvavo ją surengusios Izraelio ambasados Rygoje antrasis sekretorius Joel Lion, Kauno kultūros veikėjai, spaudos atstovai, visuomenė. Pasak ambasados sekretoriaus Joel Lion, Jeruzalė yra tris kartus šventa žemė. Jeruzalė yra vieta kur meldėsi, buvo nukryžiuotas ir iš mirusiųjų prisikėlė Jėzus. Žydams — tai vieta, kur Abraomas atnašavo savo sūnų Izaoką, kur karaliavo Dovydas, kur pirmąją šventyklą pastatė Saliamonas, ir kur Jeremijas apverkė miesto sunaikinimą. Jeruzalė miestas, kur kiekvienas akmuo turi savo istoriją. „Mes visada turime prisiminti istorijos pamokas", — kalbėjo J. Lion. Kauno vicemerė V. Margevičienė akino visus pasižiūrėti į šią šventą žemę, į savo širdis ir pagalvoti, ar mes lietuviai mokame didžiuotis tuo, ką turime.

Shai Ginott gimė 1958 metais Jeruzalėje. Jos fotografijos spausdinamos laikraščiuose, žurnaluose bei knygose. Ji yra išleidusi keletą knygų, kurių viena „Landšafto aidas" yra bestseleris, laimėjęs auksinį prizą Jeruzalės knygų mugėje 1993 metais. Didelio visuomenės dėmesio susilaukė fotomenininkės knyga „Vieta širdyje — Jeruzalė" išleista 1995 metais. S. Ginott veda seminarus bei skaito paskaitas Izraelio aukštosiose mokyklose. Jos darbus matė Tokijo, Londono ir kitų pasaulio miestų gyventojai . Šiuo metu po pasaulį keliauja S. Ginott fotografijos paroda „Izraelio gamta ir landšaftas".

VAIKŲ KAIMELIS AVIKLIUOSE

Netrukus bus galutinai pastatytas mons. Vytauto Kazlausko iniciatyva įsteigtas Vaiko tėviškės namų kaimelis Avikliuose, netoli Marijampolės. Dvylikoje namų įsikurs 120 beglobių vaikų ir našlaičių su savo mamomis - auklėtojomis ir tetomis. Anksčiau šią statybą rėmė išeivija.

Pasak mons. V. Kazlausko, didėjant statybos darbų ir medžiagų kaštams, šių lėšų nepakako. Į pagalbą atėjo prekybinė Italijos įmonė „Magazzin Nico", kurios klientų ir darbuotojų dėka įsteigtas specialus fondas „Vaiko tėviškės namų" organizacijos vykdomai programai įgyvendinti. „Nico" įsteigtojo fondo komitetas organizavo akciją „Pagelbėk sukurti šeimą tiems, kurie jos neteko". Panašus komitetas įsteigtas ir Lietuvoje. Bendradarbiauti numatyta iki 2,000 metų. Brescia (Italija) arkivyskupijos Caritas organizavo akciją „Įvaikinimas iš tolo". Geradarių dėka mokyklą gali lankyti 30 Lietuvos vaikų.

BŽ, 1997 m. Nr. 3

BIBLINĖ SUAUGUSIŲJŲ KATECHEZĖ

Šiauliuose ir Panevėžyje jau antri metai suaugusiems rengiami Šventojo Rašto kursai, kurių iniciatorės — sesuo Agnietė Širkaitė ir Panevėžio katechetikos centro vedėja Zita Tručionienė. Tokių kursų idėja joms kilo po Šventojo Rašto studijų Lilio (Prancūzija) biblinės suaugusiųjų katechezės institute. Dėstytoja Z. Tručionienė sakė, kad ketveriems metams sudaryta keturių pakopų programa: „Išėjimas", „Tremtis", „Jėzus Kristus" ir „Bažnyčia". Z. Tručionienė nemano, kad užsiėmimai, vykstantys kartą per mėnesį, yra egzegezės lygio, tačiau akivaizdu, kad jie labai reikalingi. Kursų lankytojai, pažindami Dievo tautos istoriją, auga dvasiškai, stiprina savo ryšį su Dievu. Šios Šventojo Rašto studijos ypač naudingos katechetams, nes jiems, pasak Z. Tručionienės, dažnai nėra į ką atsiremti. Jie daugiausiai ir lanko šiuos užsiėmimus. Kursų metodika nėra monotoniška, dalyviai skatinami mąstyti, naudojamos skaidrės, užduodami namų darbai. Panevėžyje šiuo metu yra net trys Šventojo Rašto kursų grupės. Viena grupė veikia Šiauliuose.

BŽ, 1997, Nr. 3.

BŪTINA KATECHIZUOTI TĖVUS IR KRIKŠTATĖVIUS

Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius akcentavo būtinybę prieš krikštą katechizuoti tėvus ir krikštatėvius. Per šv. Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje sausio 5 dieną jis priminė tikintiesiems, jog šiais pasirengimo Didžiajam 2000 metų jubiliejui metais esame raginami „iš naujo permąstyti Krikšto paslaptį". „Labai gaila, kad daug kur Lietuvoje Krikštas tėra tradicinė ceremonija, kurios turinio nesupranta nei tėvai, nei krikšto tėvai", — sakė arkivyskupas. Anot jo, visame pasaulyje katalikai jau įsisąmoninę pasirengimo krikštui svarbą, Vakaruose šiam įvykiui rengiasi tiek krikšto tėvai, tiek krikšto tėvai. Arkivyskupas tvirtino šiais metais įpareigosiąs visus kunigus sudaryti tėvams ir kirkštatėviams galimybę prieš krikštą išklausyti katechezės kursą. „Mums reikia išsiugdyti naujus krikščionis, kurie žinotų esą Kristaus broliai ir seserys, kad Kristus jų gyvenime nebūtų tarsi ant kaklo kabinamas papuošalas, bet gyvenimą perkeičiantis Viešpats".

Primindamas, kad 1997 metai skirti Jėzaus Kristaus asmeniui apmąstyti, Kauno arkivyskupas ragino kunigus per homilijas „išryškinti Jėzaus asmens grožį, vertę ir aktualumą šiandienos žmogui". Kristocentriška turėtų būti ir katalikiškų organizacijų veikla, „nes sėkmė lydės jų darbus tik tada, kai jie bus kreipiami į Kristų". Kauno ganytojas taip pat pastebėjo, kad „neįžvelgdami Kristaus žmonėse, su kuriais kasdien bendraujame, dirbame ar mokomės, nerasime jo nei Eucharistijoje, nei Mišiose, nei Šventajame Rašte, nei katekizme". Jėzaus Kristaus metais Bažnyčia ypač ragina „su meile atsigręžti į žmones, ypač į silpniausius". Nevalia pareigą rūpintis vargstančiaisiais palikti vien Caritas ar kitoms organizacijoms. Rūpintis kenčiančiaisiais privalo „kiekvienas, kuris yra pakrikštytas ir laiko save Kristaus draugu".

BŽ, 1997 m. sausis

KINIJOJE MASIŠKAI SUIMINĖJAMI KATALIKAI

Praėjus vos kelioms dienoms po to, kai Filipinų radijo stotis „Radio Veritas" pasakelbė popiežiaus Jono Pauliaus II laišką Kinijos katalikams, gauta žinių apie masinius Romai ištikimų katalikų areštus. Kinijoje pogrindžio sąlygomis veikiančio Jungtinių Valstijų „Kardinolo Kung fondo" duomenimis, Vidurio Rytų Kinijos Linchuan rajone nuo lapkričio vidurio už dalyvavimą „nelegaliuose religiniuose susibūrimuose" suimta mažiausia šimtas Romos ištikimos „pogrindžio bažnyčios" narių. Didžioji dalis areštuotųjų iki šiol tebėra kalinami, kitiems taikomos „perauklėjimo priemonės". Fondas, kurio centrinė būstinė yra Stamforde (Connecticut'o valstija, JAV), taip pat pranešė, jog areštų banga siekta sutrukdyti maždaug 20,000 šio regiono katalikų švęsti šv. Kalėdas aukojant šv. Mišias po atviru dangumi, kaip buvo pernai. Gruodžio 4 dieną pranešta, kad Pekinas, susigrąžinęs Honkongą, ims kontroliuoti kontaktus tarp šios darbartinės britų kolonijos Katalikų Bažnyčios ir Vatikano. Kaip katalikų naujienų agentūrai „UCA News" pareiškė, kandidatas į būsimosios Honkongo administracijos vadovo postą Tung Chee-hwa, oficialūs santykiai su Vatikanu yra „politiniai reikalai", kurie turės būti perleisti Pekinui. Tačiau sykiu jis tikino, kad religijos laisvė bus garantuota. Honkonge gyvena maždaug pusė milijono krikščionių, iš kurių 250,000 išpažįsta katalikų tikėjimą. Pekinas perima šią teritoriją 1997 m. sausio 1 dieną.

Bažnyčios žinios, 1997, Nr. 1

MILIJONAS EVANGELIJOS EGZEMPLIORIŲ

Popiežius Jonas Paulius II dovanoja kiekvienai Romos miesto šeimai po vieną Evangelijos pagal Morkų egzempliorių. Vatikano laikraštis „L'Osservatore Romano" pranešė, kad per artimiausias savaites visos miesto šeimos gaus po vieną seniausios Evangelijos egzempliorių su įžanginiu popiežiaus žodžiu. Šia neįprasta akcija, kurioje dalyvauja per 12,000 pasauliečių ir 2,000 seserų, norima pasirengti didelei „miesto misijai" artinantis Didžiajam krikščionybės jubiliejui. Įžanginiame dovanojamosios evangelijos žodyje popiežius praneša, kad per kitų metų Gavėnią „miesto misijos" renginiai vyks visose katalikų parapijose. Iki tol Evangelijos tekstai turėtų pateikti į kiekvieną šeimą ir čia būti perskaityti, apmąstyti bei apsvarstyti. BŽ, 1997, Nr. 3

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily exept Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00 Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė - **Danutė Bindokienė**
Administratorius - **Ignas Budrys**
Moderatorius - **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiučiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarima

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliškai) tel. 708-422-82 0

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd., 3 v. p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v. p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1 - 3 v. p.p.
penktd. ir šeštd. 9 v.r. - 12 v. p.p.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-9622
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 773-471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 773-585-7755

ARAS ŽLIOBA, M. D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 435-0120

AR GALĖTUME PASIMOKYTI IŠ ESTŲ?

ZENONAS PRŪSAS

Paskutiniu laiku JAV žiniasklaidoje visai nebeminima Lietuva: nei dienraščiuose, nei žurnaluose, nei televizijoje. Lyg ji visai nebeegzistuotų. Neminima taip pat ir Latvija. Estija būtų lyg ir maža išimtis: jai labai palankų straipsnį išspausdino žinomas „National Review" žurnalas (vasario 24 d.). Jo autorius yra to žurnalo „keliaujantis korespondentas" Radek Sikorskis. Ten Estija yra pristatoma kaip „mažiausia buvusi Sovietų respublika, surasdusi taką į didybę (greatness). Spėju, kad tik labai nedidelis „Draugo" skaitytojų skaičius paskaito šį daugiau dešinės krypties žurnalą. Taip pat apie Estiją, labai retai parašoma ir „Drauge". Todėl gal vertėtų trumpai peržvelgti šį straipsnį.

Straipsnis pradedamas taip: „Įsivaizduokime kraštą su visiems vienodu mokesčių procentu (flat tax) ir su valiuta, tvirtai pririšta prie daugumo priimto piniginio standarto; neimant muitų ir neturintį valstybinio biudžeto deficito. Toliau įsivaizduokime, kad kraštas turi labai gražią istorinę sostinę, mylias švaraus pajūrio ir moderniais industriniais metodais nesuterštą žemdirbystę. Jei priedu šis kraštas taip pat būtų pilna demokratija ir kandidatas priėmimui į Europos Sąjungą, argi kas nenorėtų investuoti į jo dinamišką vertybinių popierių biržą? Tai kraštas, kur piliečiai yra raginami turėti ginklus, tik išlaikius psichologinio tinkamumo ir mokėjimo naudoti ginklą egzaminus, reikalingus gavimui leidimo. Šie visi dalykai yra pilnai praktikuojami Estijoje, mažiausioje ir toliausiai į šiaurę esančioje Baltijos valstybėje..."

Autorių Estijoje daug kas stebina, ypač svarbių pareigūnų jaunumas. Pavyzdžiui, valstybinių mokesčių surinkimo viršininkas Kalev Jarvellin esąs 31 metų, o mokesčių biuro biudžeto direktorius Tonys Smith tik 22 metų amžiaus. Jie abu įsikūrę labai kuklioje patalpoje, bet yra statoma kiek erdvesnė įstaiga. Kai ji bus pastatyta, mokesčių surinkimo išlaidos pakilsiančios iki 1% (viena krona surinkimui 100 kronų). Pagal autorių, tai esąs aštuntasis pasaulio stebuklas, nes, pavyzdžiui, JAV surinkimui 100 dolerių mokesčių yra išleidžiami 25 doleriai. Estijoje visi moka vienodą mokesčių procentą, 26%, ne tik privatūs asmenys, bet ir bendrovės, kurioms šiuo atveju neverta sukčiauti, įsteigiant vadinamas „popierines bendroves". Kadangi mokesčių procentas žemas, nėra sunku juos surinkti. Nereikia storų mokesčių deklaravimo raportų: užtenka tik atvirutės dydžio lapelio. Autorių ypač stebina tai, kad šią mokesčių surinkimo sistemą estai iš nieko nepasiskolinę. Abu, Jarvellin ir Smith, silpnai kalba angliškai, todėl vargu ar šią idėją jie paėmė iš amerikiečių politikų Dick Gebhart ir Steve Forbes. Estai jam sakę, jog tokią paprastą sistemą jie pasirinkę dėl to, kad jie gerai pažinę sovietinių laikų labai komplikuotą popierizmą ir jo neigiamas pasekmes. Autorius mano, kad Amerika galėtų pasimokyti iš estų ne tik kaip suprastinti mokesčių surinkimo sistemą, bet ir kaip subalansuoti valstybės biudžetą. Jam taip pat imponuoja, kad Estijos valdžia kontroliuoja tik apie 36% BVP (bendro vidinio produkto), o privatus sektorius yra atsakingas už beveik du trečdalius Estijos BVP, kai Europos BVP vidurkis valstybiniam sektoriui esąs apie 46%. Tai dalinai esą dėl to, kad bedarbių pašalpos Estijoje esančios labai žemos, vos apie 50 dolerių mėnesiui. Todėl Estijoje bedarbiai labiau stengiasi susirasti darbus, negu Vakarų Europoje, kur bedarbiai iš valdžios gauna daug didesnes pašalpas. Estijos infliacija 1993 metais dar buvo 89%, pernai jau tik 20%, o šiais metais ji turinti nukristi iki 13%. Autorių stebinąs ir bankų stabilumas. Jie už paskolas ima 12-15%, kurie esą vieni iš žemiausių toje Europos dalyje.

Labai gerai veikiąs centrinis Estijos bankas, kuris negalįs spausdinti naujų banknotų net ir esant ekonominiam atoslūgiui. Kadangi valdžia sugebanti subalansuoti valstybės biudžetą, jai nesą reikalo išleisti valstybinius bondus ir jai nereikią skolintis iš Centrinio Banko. Kai finansų ministrui nereikia rūpintis, kaip išleisti ir išparduoti valstybinius bondus, jis gali geriau prižiūrėti, kad visų valdžios įstaigų išlaidos neperžengtų biudžete nustatytų ribų. Estijos finansininkai autorių įtikinę, kad jie esą pasiruošę ir blogajam atvejui — ekonominiam atoslūgiui, nors ir negalvoja, kad tai galėtų greitai įvykti. Ar galėtų Estija pasidaryti Europos Hong Kongu ar Singapūru? Tai priklausys nuo Rusijos. Hong Kongas ir Singapūras labai praturtėjo, būdami langu Kinijai. Tuo tarpu Rusija kariauja su Estija ekonominėje sferoje, užkraudama Estijos prekėms dvigubus muitus.

Autorius taip pat pripažįsta, kad Estijos kelias nesąs vien tik rožėmis klotas. Dėl sovietinio palikimo dar daug ką reikia daryti, pavyzdžiui, pagerinti elektros ir vandens tiekimą, įvykdyti kelių ir tiltų pataisymus, senų namų pataisymus bei aptvarkymus, ir t.t. Nepasaint šių problemų, ir menkai su rytų ir centro Europa susipažinęs turistas tuoj pastebėtų, kad jau ir dabar Estija nebeatrodo kaip tipiška buvusi sovietų respublika, o greičiau panašesnė į kurią iš turtingesniųjų Centro Europos valstybių.

Kaip gi Estija galėjo pasiekti tokių gerų rezultatų? Autorius galvoja, kad viena iš svarbesniųjų priežasčių buvo tai, kad sovietiniais laikais Estijoje pagrindinius postus valdžioje ir įmonėse buvo užėmę ne vietiniai estai, o atvykėliai rusai. Atsikūrus Estijai, estams pavyko išstumti šiuos atvykėlius iš valdžios. Taigi, po S. S-gos sugriuvimo estus mažiau prispaudė buvusios nomenklatūros našta, negu kitose buvusios S. S-gos respublikose ir ypač pas satelitus. Vadovaujančius postus užėmė ne buvę sovietiniai nomenklatūrininkai, o jauni, mažiau komunizmo apgadinti, estai.

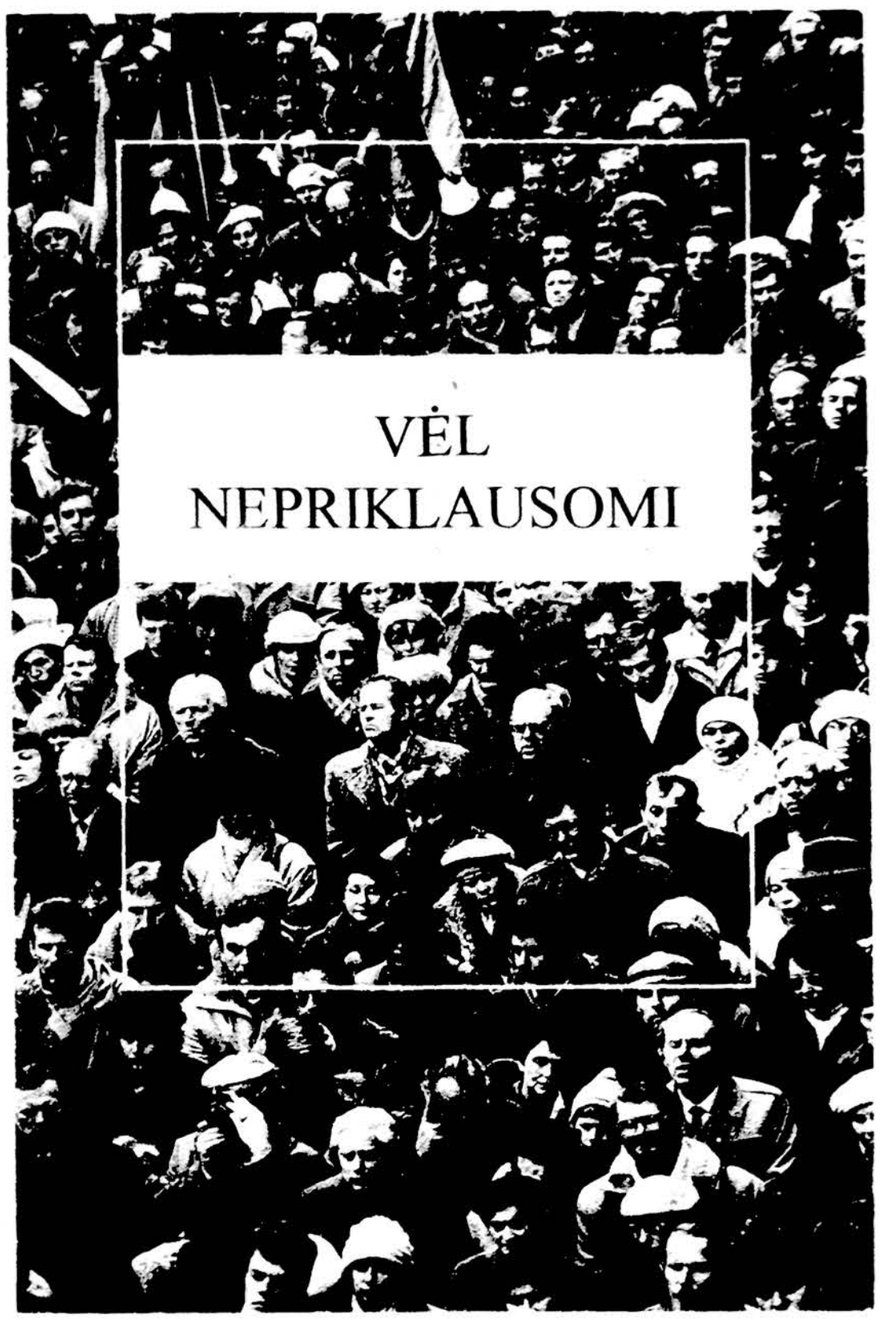

VĖL NEPRIKLAUSOMI

PAMINĖJOME MARTYNO MAŽVYDO KNYGOS METINES

Sūduviečių klubo nariai vieną vakarą rinkosi į Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto didžiąją auditoriją. Čia fakulteto dekanas hab. dr. profesorius Gintautas Česnys sukvietė klubo narius paminėti lietuviškos knygos 450-ties metų metines. Pakviesti į vakaronę, Vilniuje gyvenantys šakiečiai ir marijampolieciai klausėsi kompozicijos „Ir žib viduj tamsios nakties". Ją atliko R. Vilkaitis (tekstas), D. Sadauskas (giesmės) ir A. Paliukevičius (liutnia, gitara).

Drauge su atlikėjais klausytojai tarsi ėjo paties Martyno Mažvydo „Katekizmo" posmais, vedančiais į senąjį Vilnių, kaimo gyvenimą, Karaliaučiaus mūrus. Tarsi kartu su Martynu Mažvydu dalyvavo Stanislovo Rapalionio laidotuvėse, skundėsi kunigaikščiui Albrechtui, mokė katekizmo tiesų savo „parapijonius".

O finale atlikėjai labai vaizdžiai ir įtikinamai pavaizdavo barbarų, „Europos išvaduotojų", be tautybės, užmiršusių savo praeitį ir neturinčių ateities, siautėjimą Martyno Mažvydo parapijoje Ragainėje. Tai tie mankurtai, išbjaurojė bažnyčią, girti siautėjo kapinėse, naikino jas ir niekino didžiausio įtūžio įkvėpti, kurį skatino ir kariškų mašinų per garsiakalbius „didžiosios tautos" rašeiva.

Sūduviečiai tą vakarą vaizduose pabuvo Martyno Mažvydo laikmetyje, drauge su juo praėjo Mažosios Lietuvos švietėjo takais.

Eugenijus Jakimavičius

• 1885 m. sausio 15 d. Mažojoje Lietuvoje buvo įkurta kultūros draugija „Birutė", veikusi Tilžėje iki 1914 m. Ją įkūrė Martynas Jankus ir kiti švietėjai-patriotai. Organizacijos tikslas buvo kovoti prieš germanizaciją, gaivinti lietuvių kalbą, todėl draugijos nariai rinko lietuvių tautosaką.

Danutė Bindokienė

Tegyvuoja laisva Lietuva!

Šiandien Lietuvoje nepaprasta šventė: Kovo vienuoliktoji, nepriklausomybės atkūrimo diena. Ji tiek pat nepaprasta turėtų būti visiems lietuviams, nepaisant, kur jie begyvena, bet, deja, ir čia pasireiškia mūsų įprastas „nuomonių skirtumas". Atrodo, kad mes uoliau ieškome to, kas skiria, o ne, kas vienija. Tiesa, šis pasidalinimas į „jūs ir mes" nėra būdingas vien lietuviams, bet mums, negausios gyventojų skaičiumi tautos vaikams, jis yra itin žalingas, tad juo, praėjus septyneriems metams po nepriklausomybės akto pasirašymo — atėjo laikas galutinai atsikratyti.

Patarlė sako: „Kas iškyla aukštyn, ilgainiui turi nukristi žemyn". Panašiai yra ir su stipriais jausmais, kurie, prasiveržę nesuvaldomu džiaugsmu, po kiek laiko palieka kažkokią tuštumą ar net nusivylimą. Džiaugsmo svaigulys išsisklaido palyginti greitai, ypač pilkos, nelengvos kasdienybės vėjams pučiant, o į atsiradusią tuštumą pamažu pradeda skverbtis nepasitenkinimas, įtarinėjimas, nepasitikėjimas. Žmogus ilgisi buvusio dvasios pakilimo, prisimena jo saldumą ir jaučia beviltiškumą, kad visa tai jau praeityje, o dabartis toli gražu neatneša panašaus pasitenkinimo. Žinome, kad šiais laikais (galbūt tai buvo visuomet) daugelis silpnavalių tą džiaugsmo kvaitulį stengiasi susigrąžinti narkotikų ar alkoholio pagalba, užuot atradę pasitenkinimą gerai atliktais darbais savo artimųjų, savo tėvynės, net visos žmonijos labui.

Kai kas mano, kad, jeigu 1990 metais Nepriklausomybės atkūrimo aktas būtų paskelbtas kurį kitą mėnesį, galbūt tos dvi brangios mūsų tautai dienos, vadinamos bendru Nepriklausomybės šventės vardu, taip nestelbtų viena kitos ir tam tikra prasme nebūtų tapusios dar vienu kyliu užsienio ir Lietuvoje gyvenančių tautiečių santykiuose. Nereikia ypatingo akylumo, kad pastebėtume skirtumą, kaip Nepriklausomybės šventė — Vasario 16-toji — ir kaip Kovo 11-toji švenčiama Lietuvoje bei užsienio lietuvių telkiniuose.

Šiapus Atlanto tebesilaikoma tradicijos, puoselėtos ilgus dešimtmečius, gyvenant svetur: Vasario Šešioliktosios iškilmės yra tėvynės meilės, ilgesio ir pažado visais įmanomais būdais stovėti jos laisvės sargyboje manifestas. Užsienio lietuvius ypač skaudina, kai per pastaruosius dešimt metų į jų tarpą atvykę tautiečiai iš Lietuvos ne tik per daug aktyviai nesijungia į Vasario 16-tosios iškilmes, bet tvirčiau laikosi Kovo 11-tosios paminėjimo.

Juos kaltinti nėra per daug logiška. Juk nepriklausomos Lietuvos laikotarpis, tetrukęs 22 metus, daugeliui yra visai nepažįstamas. Istorijos vadovėliuose, kurių puslapiai pateikdavo informaciją, perkoštą tik per komunistinio auklėjimo prizmę, nepriklausomybės metai buvo vadinami „tarpukario" laikais (ir dabar šis terminas nuolat linksniuojamas laisvos Lietuvos spaudoje, tarsi vis negalint atprasti nuo bolševikinio žargono). Kad Lietuva neišsiskirtų iš kitų sovietinių respublikų, užuot tautos, tautybės, tautinės sąvokos buvo įpilietinti žodžiai nacija, nacionalinis; užuot valstybės — šalis. Ir dabar tie terminai užsienio lietuviams rėžia ausį, o tėvynainiai nesupranta, dėl ko neįmanoma su „išeivija" susišnekėti. Išvada, pagal juos, gali būti tik viena: seniai iš tėvynės išvykę, išsivežė ir „senovišką kalbą", tad nemoka moderniai lietuviškai išsireikšti...

Tačiau ne žodžiai svarbūs. Nesvarbu ir tai, kas iškilmingiau kurią Nepriklausomybės šventę švenčia. Lietuva vėl laisva! Per daug darbų laukia, kad gaišintume laiką nereikšmingais ginčais. Niekuomet nepamirškime įspūdžio, kai mus pasiekė žinia apie tūkstančius susikibusių rankų, meilės vainiku apjuosusių Baltijos jūrą, sujungusių visus lietuvius. Kaip mielai tuomet būtume ištiesę ir savo rankas, kad galėtume prailginti tą jausmingą grandinę!

Bet anuomet tai dar nebuvo įmanoma. Šiandien — taip! Per septynerius metus jau pakako laiko išgyventi Lietuvos nepriklausomybės atgavimo džiaugsmą ir nusivylimo kartėlį, kuris lydėjo pirmuosius laisvės metus. Gana dejuoti, kad „ne tokios Lietuvos ilgėjomės". Tik seni, išsekę ir be ateities žmonės gyvena praeitimi. Lietuviai tokie niekad nebuvo ir dabar nėra. Padėkime kurti tokią Lietuvą, kokia ji turi ir gali būti: tvirta, gyvastinga, kultūringa ir laisva. Ir Vasario 16, ir Kovo 11 reiškia tą pat — laisvę mūsų tėvynei. Argi verta ginčytis dėl datos? Sujunkime rankas, sujunkime balsus ir tarkime: "Tegyvuoja laisva Lietuva!"

SIMONAS IŠ VALTŪNŲ

KAZIMIERAS J. AMBRASAS

Be to, jam komiteto nariai pasakė, jog per 36 metus parapiją valdė ne klebonas, o parapijiečių rinktieji žmonės. Todėl kunigai be šių žmonių nieko negalėję daryti. Tik tuomet kun. Morkūnas supratęs, kodėl parapija negalėjusi pastatyti savo mokyklos, taip pat atlikti Dievo, Bažnyčios garbei ir žmonių labui kitų gražių bei naudingų darbų. Parapija (lygiai kaip prievarta Lietuvoje komunistai sovietmečiu itin stengėsi padaryti parapijos komitetų tvarkomą Bažnyčią) priklausė ne klebonui, o buvo valdoma renkamų pasauliečių. Todėl naujasis klebonas komitetininkams štai kaip pasakė: „Vyskupas mane paskyrė jūsų parapiją tvarkyti ir jai vadovauti. Dirbsime visi kartu, nes parapijos tiek dvasinė, tiek materialinė būklė labai liūdna. Parapija šitaip toliau gyventi negali". Vietos komitetui atrodė, kad šis pasitarimas buvo pats keisčiausias nuo pat parapijos gyvavimo pradžios. Kaip vėliau paaiškėjo, kad tasai posėdis iš tikrųjų buvo pats tinkamiausias, nes buvo padėti pagrindai tolimesnei parapijos gyvenimo veiklai bei sielovados darbui.

Kun. klebonas nusprendžia sekmadienių pamaldas papildyti trečiosiomis 6 val. Mišiomis. Jis pasikviečia geriausią vyskupijos pamokslininką prel. Vollmer, atsakingąjį vyskupijos laikraščio redaktorių, aukoti vienerias šv. Mišias sekmadieniais ir pasakyti pamokslą. Reikia pasakyti, kad šiam iškalbingam pamokslininkui klebonas ilgą laiką pats iš savo kišenės atiduodavo kone pusę savo kuklaus atlyginimo. Pirmąjį mėnesį bažnyčioje buvo tesurinkta vos 2,090 dol., o už aukštesniajai mokyklai procentus reikėdavo sumokėti už Heelan mokyklos skolą ir vyskupijos reikalams reikėdavo kas mėnesį išmokėti 379 dol. Taigi dar trūko 179 dol. O kaip atsiskaityti su seserimis, sargu, šeimininke? Kur gauti lėšų pačiam klebonui ir kaip sumokėti už bažnyčios išlaikymą, už daugel kitų dalykų, kurių taip trūko parapijai?

Iš pagrindų pakeitus pamaldų tvarką sekmadieniais, maldininkų bažnyčioje kur kas padaugėjo. Pagerėjo ir rinkliavos. Jau per pačias pirmąsias tris savo klebonystės savaites, eidamas iš namo į namą, klebonas Morkūnas be jokių procentų pasiskolino 20,692 dol. ir pirmasis iš Sioux City parapijų klebonų sumokėjo vyskupijai skolą už mokyklą. Šitaip liovusi mokėti procentus už skolas, parapija per metus jau sutaupė kelis šimtus dolerių. Po kelių mėnesių jis vėl surenka ir iškart sumoka 4,000 dol. kunigų seminarijos statybai. Vėliau įveda į bažnyčią šildymą dujomis ir šiltą vandenį, remontuoja ir išdažo bažnyčios svetainę, įmontuoja ten tris vėdintuvus, įtaiso naujas kėdes, virtuvės įrenginius, indams plauti mašiną.

Bažnyčios kasoje teturėdams vos 30 dol, klebonas iš Čikagos kviečia žymų dailininką Adolfą Valešką išdažyti bažnyčią, kuri išsyk atgijo naujomis spalvomis ir nuotaika. Šis menininkas į bažnyčios langus įmontuoja iš Vokietijos (Miuncheno) atgabentus 27 didelius vitražus. Kai nakčia uždegami prožektoriai, didysis Jėzaus Širdies spalvotas stiklas bažnyčios priekyje iš tolo atrodydavo labai įspūdingai. Netrukus iš Belgijos už 800 dol. pargabenami trys dideli krištoliniai sietynai. Už tuos gražius sietynus sumokėjo nuoširdūs parapijos rėmėjai Povilas ir Marija Adamoniai. Atsiranda dvi gražios statulos ant didžiojo altoriaus ir dvi bažnyčioje. Ant altoriaus už 600 dol. atsidūrė naujas mišiolui padėklas, už kurį atsilygino Šv. Kazimiero parapijos geradarė Marija Wright-Gražienė. Pagausėjo iš Prancūzijos gavus stilingų liturginių rūbų spinta. Padaugėjo daug kitų bažnytinių daiktų ir reikalingo inventoriaus: po 10 auksuotų indų gėlėms, lempų septynioms žvakėms ant šoninių altorių, gražus procesijų kryžius, du nauji mišiolai, nauja Mišių taurė, cimborija ostijoms, naujos sutanos patarnautojams. Atlikta kitų darbų bažnyčios patalpose: sutvarkyta svetainės virtuvė, nupirktas šaldytuvas, vandens minkštinimo aparatūra, nedegamoji spinta, skaičiavimo ir čekių rašymo mašinėlės, didelis mimeografas. Sekmadieniais pamaldų lankytojams anglų ir lietuvių kalba spausdinami skelbimai bei pranešimai. Atsiranda kitų stambesnių meno ir taikomojo pobūdžio reikmenų, bažnytinių dalykų.

Kai parapijos reikalus klebonas S. Morkūnas paėmė jį savo rankas, parapijos vardas atstatytas vyskupo ir kitataučių akyse. Pasitaisė ir sielovadinis darbas: kur kas daugiau parapijiečių ėmė lankyti bažnyčią, dažniau pradėjo eiti šv. Komunijos, įsivyravo taika ir ramybė. Parapijos darbą padėjo dirbti komiteto nariai: Stasys Osteen, Charles Vakulskas, rinkėjų vadovas adv. Jonas Vižintas ir kiti 45 rinkėjai. Parapijos turtas tada buvo vertas apie 250,000 dol.

Tai tik kelios apybraižos šio ypatingo lietuvio kunigo gyvenime, bet jis įspaudė gilias pėdas sielovados, labdaros ir artimo meilės kelyje.

(Pabaiga)

LIETUVIŲ TELKINIAI

NAUJAS VIENUOLYNO KAPELIONAS

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno, Putname, seselės, praėjusią vasarą Lietuvoje besilankant mirus vienuolyno kapelionui kun. Valdemarui Cukurui, neteko kapeliono. Tuo pačiu neteko kunigo Putname ir jo apylinkėje gyvenantys lietuviai, kuriems vienuolynas yra visuomeninis, kultūrinis ir religinis centras. Lietuvių kunigų trūkumas tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje, vienuolynui kapeliono gavimą padarė labai sunkiai išsprendžiamu. Trumpą laiką vienuolyno kapeliono pareigas ėjo kun. Kazimieras Ambrasas, po jo kun. Izidorius Sadausas, abu vienuoliai iš Kanados Montrealio.

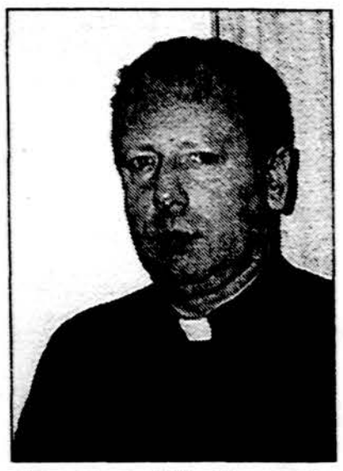

Kun. Antanas Diškevičius, naujasis Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno Putname kapelionas.

Nuotr. J. Kriaučiūno

Vienuolyno seselių prašomas, Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis pagaliau prikalbėjo kun. Antaną Diškevičių bent metams vykti į Ameriką ir tapti vienuolyno kapelionu. Kun. Diškevičius į Putnamą atvyko š.m. sausio 15 d.

Kun. Antanas Diškevičius yra gimęs 1946 m., Alytuje. Šeimoje augo keturi vaikai. Jis, būdamas 13 metų, neteko tėvo, tai šeima ir jis, visais jaunuolio metais, patyrė nemažai vargų ir rūpesčių, bet šeimoje vienas kitam padėdami visą tai pakėlė. Mokėsi jis Alytuje, ten baigė Mechanikos technikumą, mokslu prilygstantį gimnazijos baigimui. Nors valdžios žmonių atkalbinėjamas, net kliudomas, jis įstojo į Tarpdiecezinę Kunigų seminariją Kaune; ją baigęs 1974 m. buvo įšventintas kunigu. Mokymasis seminarijoje 5 metai. Tuoj pat buvo paskirtas vikaru į Kudirkos Naumiestį, po metų — vikaru į Lazdijus, kur išbuvo 5 metus. Ten žinojo ir rėmė LKB kronikos leidimą. Po to buvo vikaru Alytuje daugiau kaip 4 metus. 1985 m. jį paskyrė Daukšių parapijos klebonu. Jo aptarnavimui priskyrė ir gretimą Gudelių parapiją. Be to, vyskupas jį papraše būti ir Marijampolės kalėjimo kapelionu, kurio pareigas vykdė jau 10 metų.

Kun. Diškevičius, be tiesioginio kunigo darbo, dar dirbo su jaunimu ir parapijiečiais. Lietuvoje šaltas, net priešreliginis daugelio žmonių nusiteikimas, darbui trukdė ir trukdo. Darbui trukdo patalpų, susisiekimo priemonių trūkumas bei sunki ekonominė padėtis. Dirbo jis su Lietuvos lituanistais.

Nekalbančiam angliškai kun. Diškevičiui sunku bendrauti su angliškai kalbančiais, bet vienuolyno seselės ir vietos lietuviai stengiasi jam padėti. Jis jau jungiasi į lietuvišką veiklą.

PUTNAM, CT

PUTNAMO LB APYLINKĖS METINĖ VEIKLA

Lietuvių Bendruomenės apylinkė Putname įsisteigė 1952 m. Keitėsi nariai (jų daug jau amžinybėje), keitėsi valdybos, bet veikla tęsiama. Š. m. vasario 2 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno patalpoje vyko LB narių metinis susirinkimas, kurį pravedė pirm. Juozas Rygelis.

Vytautas Alksninis, ką tik grįžęs iš lankymosi Lietuvoje, papasakojo įspūdžius apie gyvenimą ir žmonių nuotaikas Lietuvoje. Ekonominės sąlygos po truputį gerėja, bet kai valdžia gerėjimą nepakankamai skatina, tai visoki nepritekliai aiškiai pastebimi. Daug valdžios žmonių vykdo korupciją, teisėsaugos įgyvendinimas gana menkas, ypač nebaudžiami stambieji nusikaltėliai. Daugelis valdininkų daugiau rūpinasi savo gerove, nekreipdami dėmesio į krašto gerovės kėlimą. Nepakankamas rūpinimasis krašto apsauga, švietimu, sveikatos apsauga. Be kyšio sunku gauti iš valdininko (turėtų būti tarnautojo) bet kokį patarnavimą. Žmonės viliasi, kad naujai išrinktas Seimas pasistengs gerinti žmonių gyvenimą ir labiau rūpinsis Lietuvos ateitimi. Mes, gyvenantieji už Lietuvos ribų, turime jausti pareigą padėti Lietuvai ir žmonėms joje, reikalaudami kruopščių ataskaitų už finansinę pagalbą; teikime jiems moralinę ir dvasinę pagalbą.

Apylinkės valdyba pranešė, kad metų veikloje buvo suruošti Sausio 13-tosios, Vasario 16-tosios, Kovo 11-tosios minėjimai ir Motinos dieną motinų pagerbimas. Kartą vyksta į pasitarimą į East Haven. Putname, nors ir neturint turtingų lietuvių, aukų rinkliavos lietuviškiems reikalams buvo sėkmingos: Vasario 16-tosios proga suaukota daugiau negu 700 dol.; Motinos pagerbimo proga — 400 dol. Pastaroji suma nepervesta per Bendruomenės iždą, o rinkliavos pravedėja A. Lipčienė ją pasiuntė „Caritas" organizacijai į Lietuvą. Bendruomenės iždo 200 dol. paremta Connecticut valstijoje lituanistinė šeštadieninė mokykla; 100 dol. paremti LB Krašto valdybos Švietimo komisijos darbai. Valdyba ir daug bendruomenės narių visada prisideda prie vienuolyno seselių kultūrinių, visuomeninių ir religinių renginių ir juose dalyvauja; visi Bendruomenės nariai yra seselių ir vienuolyno rėmėjai. Narių asmeninės aukos įvairiems lietuviškiems reikalams čia neminimos, nors jos nemažos, pvz.: BALFui — 482 dol. Valdyba ir kai kurie nariai pasiuntė raštų ir telegramų JAV valdžios pareigūnams, reikalaudami pagelbėti Lietuvai, ypač Lietuvos priėmimą į NATO ar Karaliaučiaus srities demilitarizavimo bei to krašto atskyrimą nuo Rusijos.

Susirinkime papildyta — išrinkta nauja LB apylinkės valdyba ir valdybos nariai jau pasiskirstė pareigomis. Vytautas Alksninis (iš Ashfordo) — pirmininkas, Juozas Rygelis— vicepirm., Juozas Kriaučiūnas — sekretorius, Juozas Bružas — iždininkas, seselė Margarita Bareikaitė — kultūros reikalams vadovė, Regina Taunienė — socialiniams reikalams vadovė ir Balys Kondratas — ryšių reikalams. Seselė Margarita Bareikaitė yra dabar ir LB Krašto valdybos Religinės komisijos pirmininkė. Susirinkusieji plojimu sveikino ją ir džiaugėsi, kad ji įėjo į apylinkės valdybą. Kontrolės komisijos nariai vienbalsiai perrinkti, jie yra: seselė Oliveta Gribulytė, Elena Kondratienė ir Albina Lipčienė.

Susirinkimas pavedė naujai išrinktai valdybai parašyti laiškus Pasaulio LB ir Krašto LB pirmininkams susitarti ir derinti veiklą, nederinant ji menkės.

Susirinkime dalyvavo naujasis vienuolyno kapelionas kun. Antanas Diškevičius ir R. ir O. Baltakių šeima, prieš pusmetį atvykusi iš Lietuvos buvo apgyvendinta vienuolynui priklausančiuose namuose ir įdarbinta vienuolyne.

Juozas Kriaučiūnas

PALM BEACH, FL

BAIGĖSI DUDĖNŲ VIEŠNAGĖ

Sausio mėn. West Palm Beach trumpai atostogavęs Lietuvos Respublikos Seimo narys, buvęs mūsų apylinkės gyventojas, Vytautas Dudėnas ir jo žmona Eglė išvyko atgal į Vilnių.

PABEDRAVIMO PIETŪS

Sausio mėn. 14 d. pabendravimo pietuose dalyvavo daug Palm Beach apylinkės lietuvių ir svečių iš Kanados ir Lietuvos.

Po LB pirm. Alicijos Solienės pranešimų, Vincas Šalčiūnas savo paskaitoje minėjo tris svarbius įvykius: sausio 13 d. įvykius, Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos, ir 450 metų sukaktį pirmosios spausdintos lietuviškos knygos — Martyno Mažvydo katekizmo. Kalbėdamas apie Klaipėdos kraštą, Vincas Šalčiūnas, gvildeno krašto praeitį bei svarbą Lietuvai. „Apie pirmosios lietuviškos knygos svarbą lietuvių kultūrai, — teigė V. Šalčiūnas, — daug kalbėti net nereikia; reikia tik daugiau pažinti Martyno Mažvydo gyvenimą, ugdyti meilę knygai ne tik Amerikos lietuvių tarpe, bet ir Lietuvoje.

Po V. Šalčiūno paskaitos, savo įspūdžius iš viešnagės Lietuvoje pasakojo Dalia Augūnienė, gruodžio mėn. beveik 3 savaites praleidusi Kaune. Tuo laiku Lietuvoje buvo labai šalta (arti -29° C), daug snigo, tačiau Kaune jautėsi kalėdinė nuotaika. Kauno rotušė buvo papuošta lemputėmis, aikštėje stovėjo didžiulė papuošta eglė, o bažnyčiose — prakartėlės.

Krautuvėse galima visko gauti, tačiau prekės ir maisto produktai brangūs. Miesto gatvės valomos nuo sniego, tačiau druska nebarstomos.

Mieste tuo laiku buvo daug kalėdinių koncertų, įdomu ir tai, jog lietuviškai dainuojamos ir populiarios amerikietiškos kalėdinės dainos.

Daug žmonių gėlių krautuvėse, nors gėlės labai brangios. Knygynuose irgi spūstis, daug jaunų žmonių perka knygas dovanoms. Dviejuose knygynuose rado ir Juno Beach gyventojo dr. Jono Šalnos neseniai išleistą lyrikos rinkinį „Nurimus banga". Taip Kaunas ir Vilnius kiekvieną kartą atrodo vis kitaip, vis keičiasi, tačiau gyvenimas yra sunkus.

LIETUVOS DUKTERŲ MADŲ PARODA

Sausio 25 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Ocean View metodistų bažnyčios salėje Lietuvos Dukterys suruošė jau tradicinę madų parodą. Šių metų paroda jau

Pianistė Jūratė Karosaitė Arizonos lietuvių Vasario 16 minėjime.

Nuotrauka **Vyto Reklaičio**

dešimtoji, nes Lietuvos Dukterys pirmąją madų parodą suruošė 1987 m. Nors parodos ruoša reikalauja daug darbo, tačiau talkinant visoms narėms, viskas įmanoma. Paroda labai populiari pietų Floridos lietuvių tarpe. Tai yra vienintelis renginys, kuriame dalyvauja ir jauni vietos lietuviukai!

Parodą atidarydama Lietuvos Dukterų, Juno Beach sk. pirm. Dalia Augūnienė, kuri gausiai susirinkusiems svečiams priminė, jog parodos pelnas skiriamas daugiavaikėms šeimoms, seneliams bei invalidams Lietuvoje šelpti.

Kalbėjo ir viešnia iš Lietuvos Romutė Solominienė, Vilniuje dirbanti labdaros darbą. Savo kalboje R. Solominienė dėkojo Amerikos lietuvių šalpos organizacijoms, atliekančioms milžinišką darbą, nes Lietuvoje vargstantiems tikrai reikia pagalbos.

Programos pradžioje, Lietuvos Dukterų v-bos vicepirmininkės Birutės Čiurienės iniciatyva, pirmą kartą viešai pasirodė neseniai susiorganizavęs Palm Beach „Vyrų kvartetas", vadovaujamas muz. Jono Samoškos. Kvartete dainuoja Pranas Baltakis — tenoras, Vytautas Daugirdas — tenoras, Marius Sodonis — bosas, Jonas Samoška — baritonas.

Pradžioje Vytautas Daugirdas ir Jonas Samoška grojo akordeonu solo. Po to fleita grojo Jonas Samoška, akordeonu pritariant V. Daugirdui. Kvartetas padainavo „Tris dienas", — liaudies daina, „Kur tas kelelis", — muz. T. Makačino, ž. S. Žlibino, „Brangiausia žemė", — muz. A. Bražinsko, ž. Zeibino, „Žemėj Lietuvos", — muz. ir ž. K. Vasiliausko.

Tai buvo pirmas Palm Beach „Vyrų kvarteto" pasirodymas ir publika entuziastingai juos priėmė. Apylinkės lietuviai džiaugiasi nauju dainos vienetu ir linki sėkmės tolimesniuose pasirodymuose.

Šių metų madų parodos pranešėja buvo Dalia Augūnienė. Laimėjime buvo dr. Antano Lipskio dovanotas paveikslas. Modelių drabužiai buvo gauti iš „Camille" krautuvės, North Palm Beach. Savo siūtus drabužius modeliavo Elena Jonušienė ir Elizabeth Zygmantienė. Modelių drabužių atranka ir pristatymu ilgus metus rūpinasi Alicija Solienė ir Janina Šalnienė, o vyriausia „užkulisių" tvarkytoja yra Danutė Valodkienė.

Šiais metais modeliavo Lietuvos Dukterų narės: Elena Damijonaitienė, Regina Duobienė, Giedrė Kulpienė, Elena Jonušienė, Irena Manomaitienė, Janina Šalnienė, Alicija Solienė, Albina Pilipavičienė, Gina Seebauer, Irena Žilinskienė, Elizabeth Zygmantienė.

Jaunimo modeliuotojai: Jurgita Liudžiūtė, Chelsea Seebauer, Lara ir Tomas Zerr. Tikrai malonu matyti jaunuosius lietuviukus modeliuojant; kai kurie jų žiūrovų akyse užaugo iš mažų vaikų į jaunuolius.

Modelius vakariniais drabužiais lydėjo Marius Sodonis ir Vytautas Daugirdas.

Pertraukos metu laimėjimų bilietus platino Meilutė Rulienė su dr. Vladu Vaitkum ir Roma Mildažienė su Vladu Barium. Muzikos aparatūrą parūpino Vincas Šalčiūnas, o parodos metu muziką tvarkė Povilas Manomaitis. Kava rūpinosi Jonas Garla, o barui vaisvandenius paaukojo ir juos pardavinėjo Jonas Stankūnas.

Pasibaigus modeliavimui, susirinkusių laukė gausūs, gražiai gėlėmis ir žalumynais papuošti stalai, paruošti vyriausios šeimininkės LD vicepirm. Birutės Čiurienės. Visos Lietuvos Dukterų narės daug dirbo, kepė pyragus, bet ypač daug padėjo Polė Staškūnienė ir valdybos narės Regina Duobienė ir Nelė Karosienė.

BALFO JUNO BEACH SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Sausio 26 d., sekmadienį, po pamaldų, St. Paul of the Cross bažnyčios kavinėje įvyko metinis BALFo skyriaus narių susirinkimas.

Susirinkimą pradėjo BALFo skyr. pirm. dr. V. Majauskas, pakviesdamas kun. V. Pikturną sukalbėti maldą, ir atsistojimu pagerbti mirusius narius. Susirinkimą pravesti dr. Majauskas pakvietė Algį Augūną, sekretoriauti — Eleną Damijonaitienę.

Vytautas Kulpa už Vladą Barių perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas su kai kuriom pataisom. Dr. V. Majauskas atliko metinę BALFo veiklos ataskaitą, pradėdamas su BALFo centro veiklos apžvalga. Po to jis peržvelgė skyriaus veiklą, džiaugėsi gerai pasisekusia gegužine, palio mėn. pavykusia rinkliava. Vytautas Kulpa atliko finansinę apyskaitą. Revizijos komisijos aktą perskaitė Jonas Mildažis.

Po gan ilgai užsitęsusių diskusijų buvo išrinkta nauja valdyba: Algis Augūnas, Vytautas Kulpa, Jonas Mildažis, Jonas Štaras ir dr. Jonas Šalna. Į revizijos komisiją išrinkti: Pranas Baltakis, dr. Vytautas Majauskas ir Elena Damijonaitienė.

Padėkojus dr. Vytautui Majauskui ir visiems valdybos nariams už darbą, susirinkimas buvo baigtas visiems sudainavus „Lietuva brangi".

D. A.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 630-969-2658**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

MISCELLANEOUS

NOTICE is hereby given, pursuant to "An Act in relation to the use of an Assumed Business name in the conduct or transaction of Business in the State", as amended, that a certification was filed by the undersigned with the County Clerk of Cook County. File No., D040520 on the 21st of February, 1997 under the Assumed Name "A & D" STUDIO with business located at 6458 S.Fairfield Ave., Chicago, IL 60629. The true name and residence address of the owner is: Arounas Ovsianikinas 6458 S.Fairfield Ave., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriu ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

IEŠKO DARBO

Vidutinio amžiaus moteris iš Lietuvos **ieško darbo.**
Tel. 773-927-0245
Skambinti iki 8 p.m.

Vid. amžiaus moteris, turinti darbo leidimą, ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius, padėti namų ruošoje ir gyventi kartu. Vairuoja auto.
Tel. 773-847-4903

FOR RENT

Arti 66 ir Marquette Rd.
išnuomojamas geras, modernus 2 mieg. butas, antras aukštas, su visais patogumais.
Tel. 708-656-6599

Motesis ieško išsinuomoti kambarį arba butą Čikagos šiaurės vakaru priemiesčiuose, arba bet kur kitur.
Tel. 815-236-5807. Skambinti bet kada.

Vilius Pėteraitis
LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS
ŽODYNAS
Apie 30,000 žodžių. 579 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 23,-
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

V. Baravykas
ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ
ŽODYNAS
Redagavo a. Laučka ir A. Dantaitė
Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 23,-
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

TRANSPAK **SPAUDA LIETUVAI:**
Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai į Lietuvą, ¢.59 sv., minimumas $25.00.
Čekiai rašomi "Spauda Lietuvai".
Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO, komercinės siuntos.
Pinigai pervedami doleriais -nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.
MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų klientų pakartotinai kasmet siunčia **Transpak** paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.
Patys populiariausi - tai **55 svarų** įvairaus maisto už **$98, šventinis $39.-, vaikams $39.-**
$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.
$39.- šventinis - tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.
$45.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai, vitaminai.
TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

LAIŠKAI

PATYS UOLIAUSI SKAITYTOJAI — VAIKAI

Biblioteka įsikūrusi Alovės vidurinės mokyklos patalpose. Prieš trejus metus buvo sujungtos kaimo bibliotekos ir mokyklos bibliotekos fondas. Šiuo metu bibliotekoje skaito 232 skaitytojai, o iš jų 102 vaikai. (Mūsų mokykla nėra didelė. Joje mokosi 109 mokiniai.) Sujungus abi bibliotekas, fondas išaugo iki 12,000 egz., bet pasigirti, kad turime labai gerai sukomplektuotą fondą — negalime. Labai daug knygų turime tų pačių pavadinimų.

Žinoma, patys aktyviausi bibliotekos skaitytojai — vaikai. Jiems knygų per paskutinius tris metus gauname labai mažai. Nėra gausus ir informacinis bibliotekos fondas. Per paskutinius metus išaugo skaitytojų poreikis periodiniams leidiniams.

Visada džiaugiamės, bet kokia pagalba bibliotekai. Esame dėkingi savo rajono literatams Antanui Šarkelei, Rimantui Pigagai, Dainiui Šalkauskui, Danutei Jovaišienei už padovanotas bibliotekai savo knygas.

Manau, kad kiekvieno bibliotekininko tikslas — surasti skaitytojui reikiamą knygą, o knygai — skaitytoją.

Jums nuoširdžiai linkiu sėkmės tokiame kilniame darbe!

Birutė Jarusevičienė
Alovės kaimo bibliotekos vedėja

KAIMO ŽMONĖS TROKŠTA SKAITYTI

Tą žvarbią spalio 31 dienos popietę maloniai nustebino ir nepaprastai pradžiugino bei sušildė sielą Jūsų laiškas. Jau spėjau su juo supažindinti ir keletą savo skaitytojų, kurie taip pat labai apsidžiaugė, kad numato galimybę paskaityti naujų Vaičiulaičio, Katiliškio, Dovydėno ir kitų žinomų rašytojų kūrinių, o gal ir susipažinti su naujais rašytojais, kurių knygų pas mus dar nėra. Bibliotekoje visai nėra lietuviškų enciklopedijų, Bažnyčios istorijos, prieštarybinio laikotarpio lietuviškos spaudos.

Šilagalio biblioteka yra 6 km nuo Panevėžio, važiuojant Kauno kryptimi, įsikūrusi buvusio kolūkio administraciniame pastate.

Bibliotekoje yra per 5,000 knygų, daugiausia grožinė literatūra, išleista tarybiniais metais. Bibliotekos fondų gerinimui radau rėmėjų ir dvejus metus iš eilės gaudavau lėšų naujoms knygoms įsigyti. Tačiau šiais metais labai pablogėjus bendrovių finansinei padėčiai, paramos nebegavau.

Šiuo metu bibliotekoje skaito 126 skaitytojai, 63 mokiniai. Kaimo žmonės atsipalaidavimui nuo kasdieninių darbų, daugiausia skaito grožinę, lengvesnio turinio literatūrą. Ir suaugę, ir vaikai mėgsta įvairius žurnalus, tik jų bibliotekoje mažai.

Bibliotekoje yra surinkta šiek tiek literatūros, iškarpų iš spaudos apie žymius kraštiečius: pirmuosius Lietuvos savanorius brolius Balčus iš Penendrės kaimo (dabar Šilagalio k.), apie juos rašo Bostone išleistoje Lietuvių enciklopedijoje; dailininką Stasį Eidrigevičių, dabar gyvenantį Varšuvoje; dailininkę, ekslibrisų kūrėją Stasę Medytę.

Šiuo metu Šilagalio kaime gyvena apie 700 gyventojų. Kaime nėra nei mokyklos, nei bažnyčios. Vaikai mokosi Panevėžio miesto įvairiose mokyklose, bet daugiausia Panevėžio Žemynos vidurinėje mokykloje. Tikintieji naudojasi Panevėžio katedros paslaugomis.

Štai toks mūsų gyvenimas, tokia kasdienybė.

Baigdama šį laišką linkiu mieliems tautiečiams stiprios sveikatos, ryžto ir sėkmės, įgyvendinant šį puikų sumanymą.

Janina Zlatkienė,
Šilagalio bobliotekos bibliotekininkė

TAUTIEČIŲ PAGALBA REIKALINGA

Utenos rajono A. ir M. Miškinių centrinė biblioteka ne vieną kartą yra gavusi paramą iš kraštiečių, gyvenančių už Atlanto. Tai Sofija Salienė, Vacys Urbonas, Antanas Mačionis ir Antanas Žvinys. Jų dėka biblioteka turi ir bostoniškę Lietuvių enciklopediją, ir „Lietuvos bažnyčias", ir nemažai, labai reikalingų mūsų skaitytojams, leidinių. Labai daug padėjęs bibliotekai yra prof. Genlius Procuta, gyvenantis Kanadoje: jo dovanų pagrindu mūsų bibliotekoje įkurta užsienio literatūros skaitykla.

Tautiečių pagalba reikalinga ir šiandien. Galite siųsti įvairias knygas ir spaudą. Jei mūsų bibliotekai spaudiniai nebus reikalingi, perduosime kaimo ir mokyklų bibliotekoms, kurios žymiai labiau stokoja knygų. Noriu patikinti, kad Jūsų darbas tikrai nenueis veltui.

Vida Garunkštytė,
vedėja

IŠ MIROSLAVO

Miroslavo biblioteka yra Miroslavo miestelyje. Jame yra vidurinė mokykla, seniūnija, ambulatorija, vaistinė, bažnyčia, keletas parduotuvių. Miroslavo bažnyčia prieš keletą (3 metus) šventė savo 250-ąjį jubiliejų.

Šiuo metu Miroslave gyvena apie 500 gyventojų. Biblioteka turi 8,000 egz. spaudinių. Deja, lietuvių išeivijos rašytojų beveik nieko neturime. Savo jaunimui mes negalime nieko pateikti apie mūsų tautiečius, gyvenančius svetur. Jie visiškai nežino išeivijos rašytojų, poetų. Pusę šimto metų jų vardai Lietuvoje buvo virtę „tabu".

Mes džiaugsimės ir dėkosime gavę iš Jūsų periodikos, nes tai bus pažinimo puslapiai apie jūsų gyvenimą, rūpesčius. Būsim dėkingi už literatų knygas tų autorių, kurie kūrė, garsėjo Lietuvoje trisdešimtaisiais metais, būsim dėkingi ir tiems autoriams, kurių vardų nežinome, nes jie pradėjo kurti jau ten, už okeano. Jūsų spaudiniai padės mums pažinti tuos istorijos puslapius, kurie mums buvo užtušuoti.

Dabar noriu visų savo skaitytojų vardu perduoti Jums, vajaus „Spauda Lietuvai" iniciatoriai ir organizatoriai linkėjimus. Kuo geriausios sveikatos, džiaugsmo ir laimės!

Anelė Rinkevičienė
Miroslavo biblioteka

BŪTŲ DIDELIS DŽIAUGSMAS

Sužinojusi apie Jūsų paskelbtą akciją „Spauda Lietuvai" nutariau ir aš kreiptis į Jus su savo kukliu laišku. Tai tikra tiesa, daugelis mūsų bibliotekų iš tiesų yra skurdokos. Ir jeigu nors truputį būtų galima jas praturtinti, tai būtų didelė pagalba skaitytojams.

Aš dirbu Ukmergės rajono Žemaitkiemio miestelio bibliotekos vedėja. Aš labai mėgstu savo darbą, myliu ir vertinu knygas. Mūsų biblioteka nėra nei didelė, nei labai turtinga, kaip ir visos kitos mūsų rajono bibliotekos. Gerų knygų visada trūko ir visada trūks. Juk žmonės dabar domisi viskuo, ir tuo, kas buvo anksčiau, ir kas vyksta dabar. O kartais taip norisi po dienos darbų pasėdėti su gera knyga.

Skaitytojai mielai skaito lietuvių autorių knygas, bet jų tikrai labai trūksta, ypač tų, kurios išėjo Rusijos valdymo metais. Šitų knygų turbūt būtų ant pirštų galima suskaičiuoti. Ir šiaip visada trūksta grožinės, laisvalaikiui skirtos, literatūros, ir rimtesnės, dvasinės. Juk mūsų miestelyje be bibliotekos, mokyklos ir bažnyčios jokių kitų kultūros centrų nėra.

Mes nesame išrankūs, ir už bet kokią pagalbą jums būsime dėkingi. Aš rašau savo ir savo skaitytojų vardu.

R. Misiūnienė
Žamaitkiemio b-kos vedėja

STYGIŲ LABAI JAUČIAME

Sovietinės okupacijos metais kaip ir visų bibliotekų, taip ir mūsų, spaudinių fondas buvo formuojamas taip, kad atitiktų tuo metu skleidžiamos komunistinės ideologijos principus ir tenkintų to laiko dvasios poreikius. Nebuvo galimybės teikti skaitytojams informaciją apie kraštiečių, tautiečių, gyvenančių užsienyje, kūrybą, veiklą, išskyrus komunistinės ideologijos atstovus.

Lietuvai iškovojus nepriklausomybę ir tapus savarankiška valstybe, iš pagrindų pakito ir skaitytojų informacijos poreikiai. Labai jaučiamas stygius literatūros, skirtos užsienio kalboms mokytis (anglų, vokiečių, prancūzų). Būtų labai malonu, jeigu su Jūsų pagalba galėtume šią spragą užpildyti ir taip padėti mūsų bibliotekos skaitytojams. Labai jaučiame stygių literatūros vaikams užsienio kalbomis (anglų, vokiečių).

Lietuvio stiprybė: kryžius ir trispalvė... Kryžiaus kelionė per Lietuvą 1989 m.
Nuotr. **Sigito Baltramaičio**

Iš partizanų istorijų (34)

PARTIZANAI PRIE GUDIJOS PASIENIO

HENRIKAS KUDREIKIS

Pagal saugumo veikimo ataskaitą, 1947 m. sausio-kovo mėn. „Tigro" rinktinėje buvo 74 partizanai. Visame Švenčionių apskrity užregistruota 90 partizanų. Balandžio-gegužės mėn. suimti ar nukauti 26 apskrities kovotojai. Iš „Tigro" rinktinės žuvo 10. Iki metų pabaigos saugumo organai nukovė 32 ir suėmė 29 partizanus. Jie prie partizanų priskaitydavo ir nušautus civilius gyventojus. Metų gale „Tigro" rinktinė liko be vadovybės.

1948 m. vasarą Pavasario–Švyturio kuopą sudarė 2 būriai. Pavasario būrys — 8 partizanai, veikė Švenčionių, Ceikinių ir Melagėnų valsčiuje; Gylio būrys, 5 partizanai, Daugeliškio ir Melagėnų valsčiuje. Bet čia dar laikėsi ir Žaliaduonio-Diakono kuopa.

1948 m. per 9 mėnesius MGB–MVD jėgomis Švenčionių apskrity sunaikinti 3 „Tigro" rinktinės būriai, žuvo 15; 7 partizanai suimti gyvi. Per tą laiką partizanai nukovė 22 ir sužeidė 3 enkavedistus.

1951 balandžio 10 d., bolševikų agentui Gailiui nurodžius, buvo suimta Salomėja Galatiltaitė-Našlaitė, Svajūno kuopos partizanė, Galatilčio-Pušyno duktė. Po dviejų savaičių agentas Gailius išsikvietė į susirinkimą ir apsvaiginęs preparatu „Neptun-22", MGB organams įteikė Leoną Galatiltį-Pušyną, Svajūno-Pušyno kuopos vadą. Emgebistai įscenizavo mūšį, išvežė Pušyną apsvaigintą, bet norėjo įtikinti, kad jis nukautas.

Netekusi vado, Svajūno-Pušyno kuopa susijungė su Bajoro būriu ir perėjo į tiesioginę Roko-Cezario komandą.

Paberžio būriui sunaikinti saugumo organai užverbavo agentą Ungurį. Motyvuodamas, kad jis liaudies priešo sūnus (tėvas išvežtas Sibiran), įstojo į Roko kuopą, ir gavo Ramūno slapyvardį. 1951 m. lapkričio mėn. Ungurio išdavimo pagalba MVD sunaikino „Tigro" rinktinės OS rajoną, kuriam vadovavo Mykolas Žemaitis.

1951-52 m. žiemą „Tigro" rinktinę sudarė tik 15 vyrų. Ignalinos-Vidžių rajonuose laikėsi Diakono-Cezario būriai ir rinktinės štabas — 2 pareigūnai. Kazėnų miškuose (Gudijoje) savo bazes turėjo A. Grigonio-Paberžio vadovaujami partizanai. Tenka pastebėti, kad šiuose miškuose taip pat vokiečių okupacijos metu laikėsi raudonieji teroristai.

Iš MGB suvestinių matoma, kad 1953 m. iš „Tigro" rinktinės liko tik du partizanai — Vaclovas Vaitiekaitis-Barzdenis ir Zenonas Puzonas — Tarzanas. Tolimesnis jų likimas nežinomas.

Šiais metais švenčioniškiai minės partizaninio judėjimo penkiasdešimtį. Iš tikrųjų „Tigro" rinktinė apėmė tris apskričius: Švenčionių, dalį Utenos ir dalį Zarasų. Rinktinę pradėjo organizuoti Leonas Vilutis-Arūnas-„Bitinėlis". Deja, L. Vilutis savo sodyboje, po brolio partizano Mykolo laidotuvių, buvo suimtas ir išvežtas į Sibirą. Po daug metų grįžęs Lietuvon, greit mirė.

Savo fonduose neturime ir Bostone išleistos Lietuvių enciklopedijos, be kurios dažnai yra sunku šiandien, atsakant į skaitytojų užklausas. Skaitytojų pageidaujamas yra žurnalas „National Geographic". Jo kompletai tikrai praturtintų mūsų bibliotekos periodikos skaityklos fondą, kaip, beje, ir lietuviškos spaudos rinkiniai, meno albumai, užsienio periodika, įvirūs informaciniai leidiniai.

Mūsų biblioteka didelį dėmesį skiria kraštotyros veiklai. Kaupiami ir pastoviam saugojimui skiriami visi leidiniai, kuriuose pateikiama bet kokia informacija, susijusi su rajonu, iš jo kilusių žmonių darbai bei literatūra apie juos. Norėtume, esant galimybei, įsigyti mūsų žemiečių literatūrinių kūrinių ir darbų bei leidinių, kuriuose pateikiama įvairi informacija, susijusi su rajonu.

Šiuo metu mūsų bibliotekoje skaito 1,870 skaitytojų, (apie 27% miesto gyventojų). Mūsų biblioteka yra didžiausia rajone, greitai tapsianti savivaldybės viešąja biblioteka ir metodikos centru visoms rajono bibliotekoms. Yra atskiras vaikų literatūros skyrius, periodikos, literatūros akliesiems skaityklos, kuriamas knygos muziejus-svetainė, kuriame ir kaupiama visa informacija apie rajoną, jo žmones, bibliotekos istoriją. 1997 metais mūsų biblioteka švęs savo įkūrimo 60-ies metų jubiliejų. Šiais metais jau paminėjome pirmosios lietuviškos knygos 450-ies metų jubiliejų.

Prie bibliotekos veikia Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ir tremtinių bei politinių kalinių klubas „Ąžuolas" ir jo etnografinis vienetas. Šilalės rajone Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) — gausiausia, šiuo metu esanti valdžioje rajone, politinė partija, su kuria biblioteka palaiko glaudžius ryšius.

Donata Litvinienė
Šilalės miesto bibliotekos direktorė

„SAULUTĖ" DĖKOJA

Emilijos Mielytės Gaškienės 90 metų sukakties proga, jos vaikų suruoštame pobūvyje, giminaičiai ir draugai suaukojo $1,110. Emilija dėkinga už dovanas, kurias paskyrė „Saulutei", Lietuvos vaikų globos būreliui, paremti vargingas daugiavaikes šeimas Lietuvoje.

Aukotojai:

A. Br. Andrašiūnai, L. K. Avižienių šeima, O. K. Bagdonai, R. E. Balčiūnai, G. Černienė, D. Frizelienė, Al. J. Gaškai, E. Gaškienė-Bagdonaitė, St. Grikenienė, K. Indreikienė, V. M. Javai, A. Jurjonienė, S. A. Kikilai, F. Krumplienė, A. Lapinskas, K. Pakeltis, F. L. Pliūrai, B. Rakauskas, P. Šošienė, St. Vaičius, J. J. Žebrauskai, O. St. Žukauskai.

„Saulutė" nuoširdžiai dėkoja Emilijai Gaškienei už didelę auką ir, kad pati užauginusi gausią šeimą, skiria dovaną padėti daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje.

Sveikiname Emiliją Gaškienę, linkime Dievo palaimos ir daug gražių saulėtų dienų!

A.†A.
MIKE STUNSKAS

Gyveno Rochester, MI.
Mirė 1997 m. kovo 6 d., sulaukęs 93 metų.
Gimė Lietuvoje.
Nuliūdę liko: daug dukterečių ir sūnenų Lietuvoje, daug artimų draugų JAV-bėse.
Velionis buvo vyras a.a. Petronelės.
Priklausė Detroito Lietuvių klubui.
Velionis buvo pašarvotas kovo 7 d., penktadienį Step Funeral Home laidojimo namuose, Redford, MI.
Laidotuvės įvyko kovo 8 d., šeštadienį. Velionis Mike palaidotas Grandlawn kapinėse, Detroit, MI.
Nuliūdę **giminės ir draugai.**

Laidotuvių direkt. Charlie Step. Tel. 313-531-1888.

A.†A.
IGNAS PAKULIS

Gyveno Chicagoje.
Po ilgos, sunkios ligos mirė 1997 m. kovo 9 d., 2:48 val. p.p., sulaukęs 74 metų.
Gimė Suvalkijoje, Bartininkų kaime. Amerikoje išgyveno 34 m.
Nuliūdę liko: broliai — Vincas ir Bronius, sesuo Zofija su šeimomis Lietuvoje, uošvė Franciška Ščerbienė, svainė Genovaitė Juodikienė, svainiai — Alfonsas, Vacys, Steponas ir Antanas Ščerbai su šeimomis bei kiti giminės ir draugai JAV-bėse, Kanadoje ir Lietuvoje.
Velionis buvo vyras a.a. Aleksandros Pakulienės.
Velionis pašarvotas trečiadienį, kovo 12 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 13 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos Našlaičių globos komitetui.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **sesuo, broliai, kiti giminės ir draugai.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ARNOLDAS ALEKNA

Su meile ir ilgesiu prisimename brangų Vyrą ir Tėvą, per anksti mus palikusį ir nuėjusį Namo pas Viešpatį 1982 m. kovo 4 d.
Šv. Mišios už a.a. Arnoldą bus atnašaujamos kovo 15 d., šeštadienį, 8 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.
Draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Arnoldą maldoje.
Ilsėkis ramybėje, mūsų mylimasis. Iki pasimatymo.

Žmona, dukra ir sūnus.

A.†A.
Dr. JUOZUI MASILIONIUI

mirus, jo žmonai VALEI, dukterims: ALDONAI, BIRUTEI ir DANUTEI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Danutė ir Vytautas Bieliauskai
ir šeima

PADĖKA

A.†A.
POVILAS ŽUMBAKIS

Mūsų Tevelis, Senelis ir Prosenelis mirė 1997 metu vasario 2 dieną. Buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai dėkojame tėvui Algirdui Paliokui ir seselėm Stasei ir Palmirai už maldas koplyčioje. Taip pat dėkojame, Tėvelio kolegai, agronomui Antanui Šantarui už jautrų, bičiulišką atsisveikinimo žodį.
Esame dėkingi tėvams Algirdui Paliokui, SJ, Antanui Saulaičiui, SJ ir Antanui Gražuliui, SJ už atnašautas šv. Mišias ir tėvui Paliokui už palydėjimą velionio į kapus suteikiant jam paskutinį Bažnyčios patarnavimą.
Didelę padėką reiškiame visiems draugams ir giminėms atsilankiusiems koplyčioje ir laidotuvėse, už maldas, šv. Mišių aukas ir už dosnias aukas Tėvų Jėzuitų gimnazijoms Kaune ir Vilniuje paremti. A.a. agronoma Povila Žumbakį atminti, Tėvų Jėzuitų gimnazijoms buvo suaukota ir persiųsta $2,815 ir $40 Ateitininkų Federacijos fondui.
Ačiū visiems už užuojautas išreikštas raštu ar spaudoje.
Už paskutinį patarnavimą dėkingi broliams Ronald ir James Lack.

Šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Aldona ir Algirdas Braziai.

Solistas Algirdas Brazis ir pianistė Aldona Brazienė, buvę muziko Antano Vanagaičio, „Margučio" lietuviškų radijo laidų įkūrėjo draugai, prisidės prie meninės programos „Margučio" sukaktuvinėje puotoje, kuri bus kovo 15 d., 6 val. vak., Jaunimo centre. Bilietai gaunami „Seklyčioje". Visi prašomi juos iš anksto įsigyti.

Gavėnios susikaupimo dienos Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje vyks kovo 12, 13 ir 14 d. (trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį). Rekolekcijoms vadovaus kun. Rokas Puzonas iš Lietuvos. Tai energingas, jaunas ir labai sėkmingas pamokslininkas — kaip girdime iš parapijų, kuriose kun. Puzonas jau vadovavo misijoms, tad bus visiems gera jo pamokslų klausytis, misijose atsigaivinti. Kiekvieną rytą, 9 val., bus aukojamos šv. Mišios, o vakare Mišios ir pamokslas bus 6:30 val. Visi kviečiami šia Dievo malone pasinaudoti ir dalyvauti Gavėnios susikaupimo pamaldose.

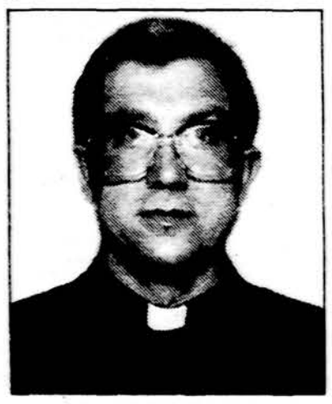

Kun. Rokas Puzonas.

Religinį koncertą Verbų sekmadienį, kovo 23 d., 3 val. p.p., ruošia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino. Tai tradicinis Gavėnios susikaupimo koncertas, jau keletą metų iš eilės ruošiamas šioje parapijoje, pasižymėjęs vienu geriausių bažnytinių chorų ne tik Čikagoje, bet galbūt visoje Amerikoje. Koncerte dalyvauti raginami ne tik parapijiečiai, bet lietuviškoji visuomenė iš arti ir toli.

Prieš „Dainavos" ansamblio koncertą skaitėme daug reklamų ir pažadų, kad koncertas bus tikrai šaunus. Kadangi „Dainava" mums jau nesvetima, sekmadienį koncerto pasiklausyti prisirinko beveik kupina Jaunimo centro salė. Dainaviečiai publikos neapvylė: žmonės skirstėsi po koncerto besišypsodami, patenkinti, atsigaivinę. Tai buvo tikrai graži dovana ir Jaunimo centrui, švenčiančiam 40 metų gimtadienį, ir Čikagos bei apylinkių lietuviams, apsilankiusiems salėje.

Lietuvos Vyčių koncertas-vakaronė, turėjusi įvykti kovo 16 d., perkeliama į kitą datą: balandžio 13 d., sekmadienį; pradžia 3 val. p.p. Koncertas rengiamas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Dalia Sruogaitė, ne Margarita Momkienė, kaip anksčiau rengėjai paskelbė, tars įžanginį žodį ir vadovaus programai su Vlado Baltrušaičio monografija susipažinimo popietėje kovo 22 d., 3 val. p.p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro" salėje. Visuomenė maloniai prašoma dalyvauti ir susitikti su knygos autore.

Tradicinis Velykų stalas bus padengtas gundančiais skanumynais Pasaulio lietuvių centre balandžio 6 d., nuo 12 val. Stalus ar pavienes vietas galima užsisakyti pas Aldoną Palekienę, tel. 708-448-7436. Vaišes ruošia PLC renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės.

ALTo Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas kovo 13 d., ketvirtadienį, 3 val. p.p., ALTo centro valdybos patalpose, Jaunimo centre. Visi prašomi atkreipti dėmesį į pranešimą spaudoje, nes atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Daivos Markelytės prisiminimus apie šeštadieninę mokyklą Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, išspausdino „Chicago Tribune Magazine" praėjusio sekmadienio, kovo 9 d., laidoje. Straipsnis pavadintas: „During the Reign of Vytautas the Great", iliustruotas autorės (kai dar buvo minėtos mokyklos mokinė) spalvota nuotrauka, kur ji su drauge yra pasipuošusios tautiniais rūbais.

Š. m. vasario 26 d., senatvės išsekimu Lietuvoje mirė poetas, dzūkų ir suvalkiečių tarmės tyrinetojas, **Kazimieras Račiūnas**. Palaidotas kovo 1 d. Bagotojoje.

PLC darbščių talkininkių — Bronės Nainienės, Alės Karaliūnienės, Aldonos Paleikienės ir I. Serapinienės — nei pūgos, nei audros nesulaiko nuo geruju darbelių atlikimo. Jos ne tik PL centrui daug laiko ir darbo aukoja, bet randa laiko ir kitoms organizacijoms padėti. Prieš Kaziuko mugę jos mokė „Lituanicos" ir „Nerijos" tuntų jūrų skautes bei skautus ir jų tėvelius gaminti virtinukus. Skautai ir skautės labai dėkingos už pagalbą, kurios dėka skautiškos valgyklos pasisekimas Kaziuko mugėje buvo labai geras. Svečiai gardžiavosi ir gyrė, pagal PLC talkininkių receptą pagamintus, virtinukus.

ILLINOIS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ LYGOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Metinis lygos narių susirinkimas įvyko vasario 23 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Salę užpildė nariai su svečiais net iš tolimų apylinkių, o kiek pavėluotai, susipažinti su lietuvių respublikonų veikla atvyko dvi docentės iš Kauno Medicinos akademijos, dr. Nijolė Kelbauskienė ir dr. Simona Milčiuvienė. Susirinkimą atidarė ir vadovavo lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas. Trumpame įvade jis sveikino gausiai susirinkusius ir dėkojo jiems, kurie remia lygos veiklą. Buvo pristatyta dienotvarkė ir be pakeitimų susirinkimo priimta. Vyko pranešimai. Lygos sekretorei Birutei Vindašienei negalėjus susirinkime dalyvauti, jos pranešimą perskaitė lygos moterų skyriaus pirmininkė Nijolė Maskaliūnienė. Po to buvo lygos iždininko Prano Jurkaus pranešimas. Lygos iždas per paskutiniuosius trejus metus susilaukė gerų rezultatų ir palengvino organizacijos veiklą. Narių skaičius padidėjo ir vis daugėjo. Tas rodo lietuvių visuomenės susidomėjimą politiniu gyvenimu. Lygos pirmininkas A. Milūnas plačiau apibūdino trejų metų veiklą; renginius, susitikimus su žymiais politikais dalyvavimą rinkimų procese ir pasigėrėjimą rinkimų rezultatais. O vienas tų — kad mūsų lietuvių kilmės asmuo buvo išrinktas į Amerikos Kongresą. Ir čia pat dideliame ekrane buvo pademonstruota Jono Šimkaus (John Shimkus) kalba, pasakyta Kongrese vasario 13 dieną ryšium su Lietuvos Nepriklausomybės šventė.

Kongreso atstovas Shimkus, pasakė labai jausmingą kalbą, minėdamas savo lietuvišką kilmę ir didžiuodamasis savo senelių pavarde. Jis gan plačiai apžvelgė Lietuvos istoriją, okupacijos metus ir atgautą nepriklausomybę; ragino Ameriką remti ne tik Lietuvą, bet visas tris Baltijos valstybes, pareiškė, jog jis stipriai remia Solomon rezoliuciją, rekomenduojančią NATO narystę Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Jis sveikino visus lietuvius, švenčiančius Nepriklausomybės šventę, kvietė savo kolegas remti šią didingą tautą. „Jų laisvė priklauso nuo Lietuvos žmonių nutarimo išlaikyti ir apsaugoti demokratinę valdžią. Kaip amerikiečiai, mes turime ne tik sveikinti šią valstybę už naujai atgimstančią demokratiją, bet ir padėti jų pastangoms tapti NATO nare", sakė Shimkus. Po Shimkaus kalbėjo Kongreso narys Christopher Cox iš Kalifornijos. Jis yra autorius rezoliucijos Karaliaučiaus srities klausimu, labai palankus lietuviams ir, kaip sakė, „įsūnytas garbės lietuvis". Jis minėjo savo dažnus vizitus į Lietuvą ir prisiminė apsilankymą Lietuvoje tuoj po „kruvino sekmadienio", kada naktį Vilnius oro uoste jis apsikabino su prof. Landsbergiu „Kas gi buvo tas generolas", vadovavęs Lietuvai tuo kritišku momentu, — klausė Cox, o tai buvo muzikos profesorius, ir Lietuva buvo ta, kuri pradėjo sovietų imperijos irimą". Chris Cox sveikino Shimkų ir kvietė jį būti Amerikos Kongrese vadovu Lietuvos pagalbai. Abiejų Kongreso atstovų kalbos buvo su dideliu dėmesiu išklausytos, nors ir per televizijos ekraną, po to labai smarkiai paplota. Susirinkusių vardu lyga pasiuntė abiem Kongreso nariams padėkojo už laiškus. Lietuvių respublikonų federacijos vardu kalbėjo dabartinis pirmininkas Casey Oksas. Jis pagyrė Lietuvių respublikonų lygos veiklą ir kvietė visus suaktyvėti, daryti įtaką mums rūpimais politiniais reikalais, ar tai būtų Illinois valstijoje, ar Vašingtone. Cicero miesto valdybos rinkimų keblumus aiškino lygos valdybos narys Mindaugas Baukus. Po kelių klausimų iš publikos, vyko valdybos rinkimų nominacijų komisijos pirmininko Vytauto Jasinevičiaus žodis apie rinkimų procedūrą. Susirinkimui pritarus priimti pasiūlytus kandidatus su teise valdybai kooptuoti dar du kandidatus, nauja valdyba buvo išrinkta. Ji pasiskirstys pareigom kitame valdybos posėdyje. Į naują lygos valdybą išrinkti: Anatolijus Milūnas, Vytautas Jasinevičius, Nijolė Maskaliūnienė, Leonas Maskaliūkienė, Vladas Andrijauskas, Regina Narušienė, Pranas Jurkus, Mindaugas Baukus, Birutė Vindašienė, Kazimieras Oksas, Rima Sell, Vincas Kačinskas.

Diskutuojant ateities veiklą, pirmininkas Milūnas atkreipė dėmesį į vasario 12 dienos rusų ambasados paskelbtą, pagal prezidento Jelcin instrukciją, naują „ilgalaikę" politiką Baltijos valstybėms, norint išplėsti ten rusų įtaką ir užblokuoti tų valstybių pastangas jungtis į Vakarų organizacijas. To pareiškimo analizės, paruoštos Paul Goble (Laisvos Europos Radio, laisvas vertimas buvo perskaitytas susirinkimo dalyviams. Šis sukrečiantis mūsų pareiški

Anatolijus Milūnas, Lietuvių respublikonų lygos pirmininkas.

mas yra labai stiprus įrodymas, kad Maskva planuoja imtis žygių įjungti Baltijos valstybes į rusų įtakos sferą. Tad vėl turime dirbti, vėl kreiptis į mūsų Kongresą, prašant pagalbos Lietuvai jungtis į NATO ir kitas Europos organizacijas. Susirinkimo dalyviams buvo pateiktos kopijos Kongreso nario Solomon rezoliucijos H. Res. 10 ir pavyzdinių laiškų senatoriam bei Kongreso atstovams kopijos, prašant kreiptis į savo atstovus Kongrese, kad jie paremtų šią rezoliuciją, rekomenduojančią Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į NATO.

Lietuvių respublikonų lyga aktyviai remia Lietuvos Respublikos įstojimą į NATO ir Karaliaučiaus srities demilitarizavimo akciją. Visais jos gyvavimo laikais lyga rūpinosi Lietuvos laisvės atgavimu, o dabar tos laisvės ir tautos gerovės išlaikymu.

Pranas Jurkus

ALTo Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas kovo 13 d., ketvirtadienį, 3 val. p.p., ALTo centro patalpose, Jaunimo centre, 5600 S. Claremont, Chicago. Visi kviečiami dalyvauti. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Respublikonų susirinkime iš kairės: M. Baukus, P. Jurkus, A. Milūnas ir N. Maskaliūnienė.
Nuotr. **V. Jasinevičiaus**

VL. BALTRUŠAIČIO MONOGRAFIJOS TALKININKAI

Muzikologė Jūratė Vyliūtė yra šios plačios apimties knygos autorė. Tai yra jos šeštoji knyga apie operos solistus, nes ta tema ji domėjosi, dar būdama Konservatorijoje. Šioji monografija buvo jai tikrai „kietas riešutas", nes Vlado Baltrušaičio nėra mačiusi, nei girdėjusi dainuojant. Jeigu ir yra keletas įrašų, bet jie labai netobuli. Tačiau, nuoširdžiai rinkdama labai gausią medžiagą, joje nepasiklydo, bet iš artimųjų, giminių ir laikraščių iškarpų išrinko tam žmogui būdingiausius bruožus, todėl skaitytojas gali pažinti Vlado Baltrušaičio gyvenimo vingius, laimėjimus, nusivylimus, pajusti jo gyvenimo pabaigos tragediją. Ir tai autorei gerai pavyko, ką parodė ir knygai nepaprastas dėmesys Lietuvoje.

Muzikologė dr. Dana Palionytė taip pat yra parašiusi ne vieną knygą apie lietuvius muzikus (Šimkus, Gaidelis), dabar renka medžiagą ir rašo plačios apimties veikalą — „Senovės lietuvių muzika". Ji recenzavo Jūratės Vyliūtės knygą „Vladas Baltrušaitis-operos solistas" ir Lietuvoje vykusiuose susipažinimuos su šia knyga ji vadovavo programoms, plačiai pasakojo knygos rašymo istoriją.

Dailininkas Romas Oranas rūpinosi knygos meniškumu, palikdamas ir Vl. Baltrušaičio dukters Karilės miniatiūrines grafikas, tvirtindamas, kad tai „labiau sušildys" knygą.

Leidyklos „Scena" direktorė teatrologė Rasa Andrašiūnaitė labai rūpestingai tvarkė knygos išleidimą. Jos laimėjimas labai didelis ir ryškiai matomas. Ši leidykla daugiausia leidžia teatrines knygas, pvz., puikus leidinys yra „Balys Sruoga", „Teatralų prisiminimai" ir kt.

Vlado Baltrušaičio našlė L. Baltrušaitienė, šeima — Karilė ir Putinas — yra labai patenkinta atliktu visų šių asmenų darbu ir jiems dėkinga. Kaip jau keletą kartų skelbta, Čikagoje knygos sutiktuvės ruošiamos kovo 22 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Vlado Baltrušaičio monografiją galima įsigyti ir „Draugo" knygyne.

L.B.

Kun. Charles Ezerskis neseniai paskirtas Most Holy Redeemer, Evergreen Park, IL, parapijos klebono pagalbininku. Kun. Ezerskis yra baigęs Mundelein kunigų seminariją ir įšventintas kunigu 1961 m. Anksčiau buvo Our Lady of Charity, Cicero, IL, parapijos klebonas. Pažymėtina, kad Most Holy Redeemer parapijoje yra ir kitas lietuvių kilmės kunigas — Antanas Markus.

„DRAUGO" KNYGYNAS PRATURTĖJO NAUJOMIS KNYGOMIS

Be visų noriai perkamų knygų serijos „Lietuvos kovų ir kančių istorija", „Draugo" knygynas pasipildė naujomis vertingomis ir įdomiomis knygomis. Keletą jų norėčiau paminėti.

Iš Clevelando, Ohio atkeliavo ryšulėlis Edmundo Čapo knygų „Namie: Lietuvoje ir JAV". Autorius visą pelną, gautą už šią knygą, skirs Šiaulių pedagoginiam institutui. Iš Lietuvos atkeliavo daugelio Jūsų pamilto partizanų vokalinio vieneto „Girių aidas" meno vadovo A. Paulavičiaus knyga "Dievas vaikšto. Mūsų laikų legenda" bei Vaclovo Telksnio „Kamino šešėlyje". Taip pat jau gavome naujausią Bernardo Brazdžionio poezijos knygą „Šiapus ir anapus mūsų laiko". Laikraščio puslapiuose jau spėjote susipažinti su Juozo Kojelio knyga „Iš nakties į rytą" bei Jūratės Vyliūtės „Vladas Baltrušaitis. Operos solistas". Turime net tris Algirdo Statkevičiaus knygeles: „Kelias į laisvę", „Žemė — piktųjų dvasių planeta" bei „Žemiškasis pragaras ir jo veikėjai".

Naujai įvesta ir sėkmingai pradedanti veikti kompiuterių sistema įgalino mus greitai ir tiksliai informuoti apie „Drauge" platinamas knygas, jų kainas ir persiuntimo sąlygas. Tad maloniai prašome teirautis apie visas Jums rūpimas knygas. Tereikia paskambinti „Draugui" ir geriausias žmogaus draugas „knyga" atkeliaus į Jūsų namus.

Ilona V. Surgailienė
Knygyno vedėja

JAV Švietimo tarybos skelbto pradžios mokyklų mokinių piešinių konkurso vertinimo komisiją sudaro Rima Polikaitytė, Algimantas Kezys ir Vida Brazaitytė. Visiems, besiruošiantiems dalyvauti konkurse, primenama, kad konkursas baigsis kovo 15 d.

Iš kairės: muzikologė dr. Dana Palionytė, Jūratė Vyliūtė, knygos autorė, dail. Romas Orastas.

Skelbimai

x Aplankė mirtis... Kovo mėn. 7 d. 5:30 val. ryto, po sunkios širdies ligos, atsiskyrė su šiuo pasauliu **a.a. Vladas Šurkus.** Gyveno Laguna Hills, CA. **Nuliūdusi šeima.**

(sk)

x *TRANSPAK praneša:* „Trakų Vokės parke mes galime pamatyti neorenesanso stiliaus rūmus. Jie pastatyti 1830 m. pagal to meto garsaus italų kilmės architekto I. J. Markonio projektą. Šiuos rūmus 1882 m. grafas Tiškevičius sujungė telefono ryšiu su savo reprezentaciniais rūmais Vilniuje, Trakų gatvėje. O Vilniuje telefono ryšys atsirado tik po keliolikos metų". **Pinigai, siuntiniai ir komercinės** siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.**

(sk)

x Cicero Lietuvių medžiotojų ir žuvautojų investavimo klubas Lietuvos našlaičiams paskyrė **$175.** Geriesiems aukotojams dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.**

(sk)

x Lietuvių Romos Katalikių sąjungos 20 kuopa Chicago IL, per pirmininkę Stasę Viščiuvienę atsiuntė **$150** — vieno Lietuvos našlaičio metinį globos mokestį. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.